

PŘÍLOHA 1

FOND PRO VNĚJŠÍ HRANICE VÍCELETÝ PROGRAM (2007–2013)

ČLENSKÝ STÁT: Česká republika (ČR)

FOND:

Fond pro vnější hranice (FVH)

ODPOVĚDNÝ ORGÁN: Odbor azylové a migrační politiky MV ČR (OAMP)

PŘEDMĚTNÉ OBDOBÍ:

2007–2013

OBSAH:

1.	SITUACE V ČESKÉ REPUBLICCE.....	3
1.1	Vnitrostátní situace a vliv migrace.....	3
1.2	Příslušná opatření, která členský stát doposud přijal	27
1.3	Celkový objem přidělených národních zdrojů	33
2.	ANALÝZA POŽADAVKŮ V ČLENSKÉM STÁTĚ.....	35
2.1	Požadavky České republiky v souvislosti s výchozí situací	35
2.2	Operační cíle České republiky navržené ke splnění daných požadavků.....	44
3.	STRATEGIE ZAMĚŘENÁ NA DOSAŽENÍ CÍLŮ.....	46
3.1	Priorita č. 1	46
3.2	Priorita č. 3	47
3.3	Priorita č. 4	48
3.4	Priorita č. 5	51
4.	SLUČITELNOST S OSTATNÍMI NÁSTROJI	53
4.1	Kontrola hranic.....	53
4.2	Vízová politika a konzulární spolupráce	53
4.3	Vzdělávací programy	54
4.4	Přehled činností v ČR financovaných v rámci programu PHARE/Transition facility	54
4.5	Koordinace a slučitelnost	55
5.	RÁMEC PRO UPLATŇOVÁNÍ STRATEGIE	55
5.1	Zveřejnění programu	55
5.2	Zvolený přístup pro uplatňování zásady partnerství	55
6.	ORIENTAČNÍ FINANČNÍ PLÁN	57
6.1	Příspěvek Společenství.....	57
6.2	Celkový finanční plán	58
7.	ZKRATKY	60

1. SITUACE V ČESKÉ REPUBLICE

1.1 Vnitrostátní situace a vliv migrace

1.1.1 Oblast ochrany hranic (Ochrana hranic v souvislosti se vstupem ČR do schengenského prostoru)

Česká republika podala oficiální žádost o vstup do EU v lednu 1996. Přístupový proces byl zakončen na zasedání Evropské rady ve dnech 12. – 13. prosince 2002 v Kodani a Česká republika se stala členskou zemí Evropské unie dne 1. května 2004.

Od roku 1998, kdy byla založena mezirezortní pracovní skupina pro schengenskou spolupráci, se Česká republika systematicky připravuje na své plné zapojení do schengenské spolupráce. Příprava se řídila Schengenským akčním plánem, jehož poslední verzi schválila česká vláda v únoru 2007.

Následně schválila česká vláda **Národní plán řízení ochrany státních hranic České republiky**, což byla aktualizovaná verze strategického dokumentu schváleného v červnu 2006. Tento dokument vymezuje opatření vycházející ze čtyřpásmového modelu ochrany vnějších hranic, která se budou realizovat před zrušením a po zrušení hraničních kontrol na vnitřních hranicích.

V roce 2007 Česká republika vstoupila do poslední fáze příprav na svou plnou účast v schengenské spolupráci, když 5. prosince 2006 Rada EU schválila zrušení kontrol na vnitřních hranicích k 31. prosinci 2007 a na vzdušných hranicích nejpozději do konce března 2008. Zároveň Rada pro spravedlnost a vnitřní věci schválila projekt SISone4all, čímž novým členským státům otevřela možnost přístupu do Schengenského informačního systému.

1.1.2 Kontrola hranic

Česká republika je vnitrozemský středoevropský stát, který sousedí se čtyřmi členskými státy EU. Délka společných hranic je následující: Německo 810 km, Polsko 762 km, Slovensko 252 km, Rakousko 466 km. Všechny tyto hranice jsou nyní vnitřními hranicemi. ČR má dále vzdušnou hranici na 17 mezinárodních letištích, kde se uskutečňují lety z/do zemí mimo schengenský prostor.

Ochrana hranic je prováděna Policií ČR – Službou cizinecké policie (SCP) na základě zákona č.216/2002 o ochraně státních hranic, zákona č. 326/1999 o pobytu cizinců a dalších předpisů. Služba cizinecké policie je liniově řízený útvar s celorepublikovou působností, v současnosti se soustředí na plnění úkolů na vnějších vzdušných hranicích a kontrolu pobytu cizinců na území.

V období do 21. 12. 2007 byly na pozemních cestách vedoucích přes státní hranice umístěny technické prostředky zabraňující nedovolenému přejezdu hranic. Na pozemních hraničních přechodech ČR byla prováděna kontrola osob, které vstupovaly na území ČR nebo toto území opouštěly, a byly plněny další úkoly související s činností Policie ČR. Na hraničních přechodech ČR bylo ročně odbaveno řádově **200 milionů** cizinců. Orgány ochrany hranic ČR zaznamenávají řadu pokusů o nelegální vstup a pobyt na území.

Od 21. 12. 2007 jsou jedinou vnější hranicí ČR pouze mezinárodní letiště s neschengenskými lety.

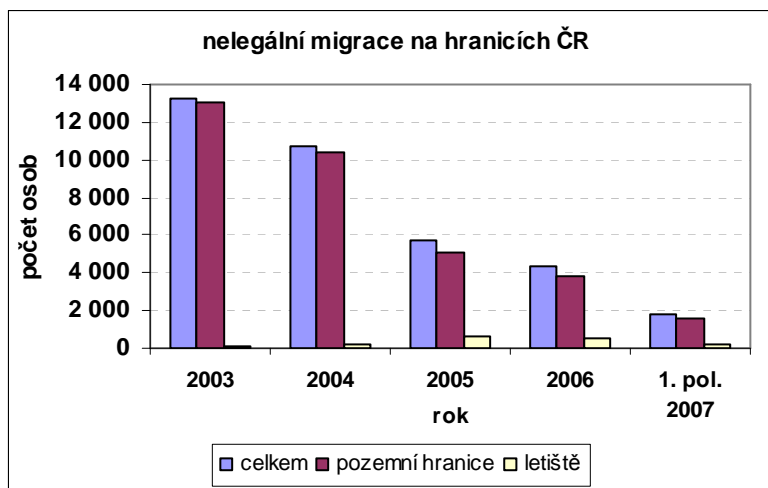
V příložených grafech a tabulkách je zachycena statistika od roku 2003 do poloviny roku 2007.

Tabulka č. 1: Nelegální migrace na území ČR

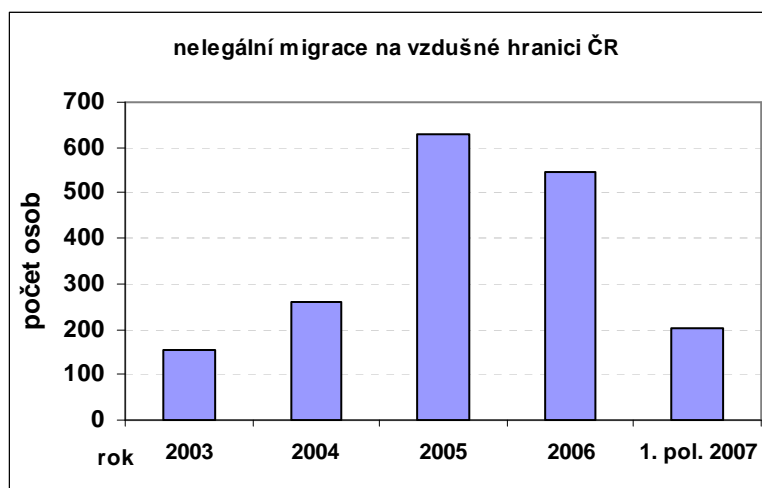
rok	Nelegální migrace přes státní hranice				
	celkem	z toho			
		pozemní	tj %	vzdušná	tj %
2003	13 206	13 053	98,8	153	1,2
2004	10 695	10 435	97,6	260	2,4
2005	5 689	5 059	88,9	630	11,1
2006	4 371	3 827	87,6	544	12,4
1. pol. 2007	1 827	1 623	88,8	204	11,2

Z tabulky č. 1 a z níže zobrazeného grafu č. 1 a č. 2 je patrný postupný pokles celkového počtu osob překračujících nelegálně hranice ČR při současném poklesu nelegální migrace přes pozemní hranice. Naproti tomu vývoj nelegální migrace přes vzdušné hranice v období 2003–2007 dosáhl vrcholu v roce 2005, s postupným poklesem v následujících letech 2006–2007.

Graf č. 1

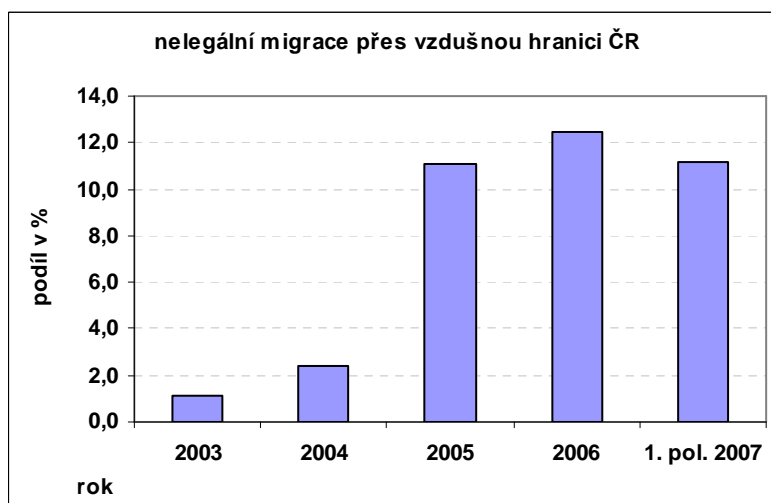

Graf č. 2

Z tabulky č. 1 a grafu č. 3 je patrný významný nárůst podílu nelegální migrace přes vzdušnou hranici, a to z 2,4 % v roce 2004 na 11,1 % v roce 2005.

Graf č. 3

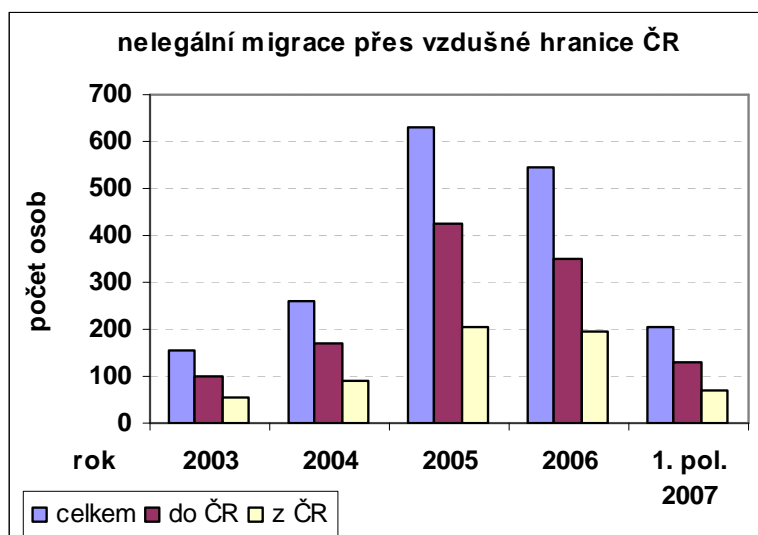

VÍCELETÝ PROGRAM 2007–2013
Fond pro vnější hranice – Česká republika

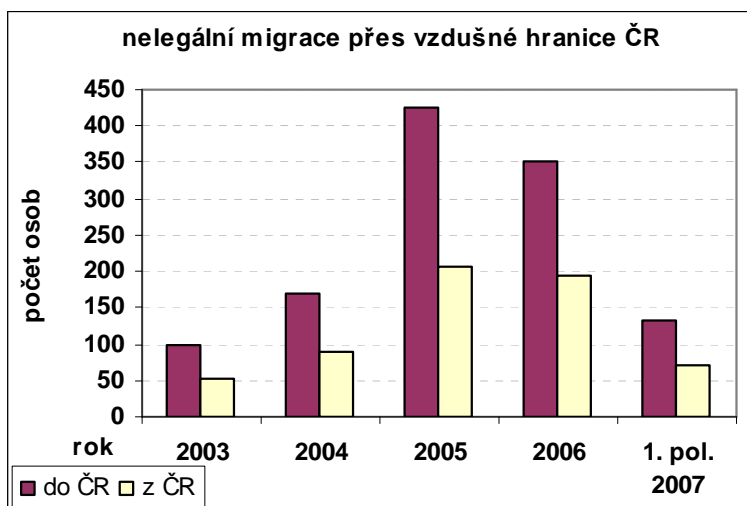
Tabulka č. 2

rok	Nelegální migrace přes státní hranice								
	celkem	z toho		pozemní			vzdušná		
		do ČR	z ČR	celkem	do ČR	z ČR	celkem	do ČR	z ČR
2003	13 206	3 800	9 406	13 053	3 700	9 353	153	100	53
2004	10 695	2 752	7 943	10 435	2 582	7 853	260	170	90
2005	5 689	2 130	3 559	5 059	1 706	3 353	630	424	206
2006	4 371	1 621	2 750	3 827	1 271	2 556	544	350	194
1. pol. 2007	1 827	743	1 084	1 623	611	1 012	204	132	72

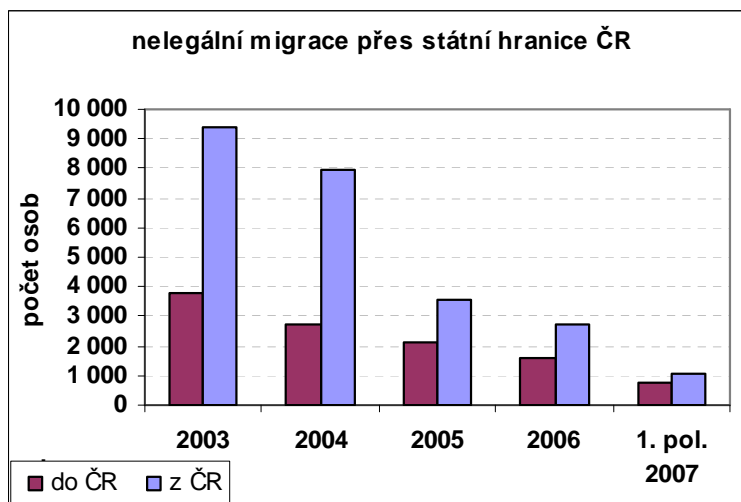
Graf č. 4

Graf č. 5

Graf č. 6

Tabulka č. 3: Odbavené osoby na hraničních přechodech ČR

Odbavené osoby na hraničních přechodech ČR

rok	celkem odbaveno	z toho		vzdušná hranice	z toho	
		vstup	výstup		vstup	výstup
2003	259 828 445	130 135 077	129 693 368	10 302 455	5 125 734	5 176 721
2004	263 273 792	132 237 283	131 036 509	13 055 491	6 502 233	6 553 258
2005	271 141 431	136 113 889	135 027 542	14 691 695	7 317 552	7 374 143
2006	271 300 158	136 174 505	135 125 653	14 719 344	7 387 519	7 331 825
1.pol.2007	129 218 309	64 626 624	64 591 685	6 211 475	3 083 368	3 128 107

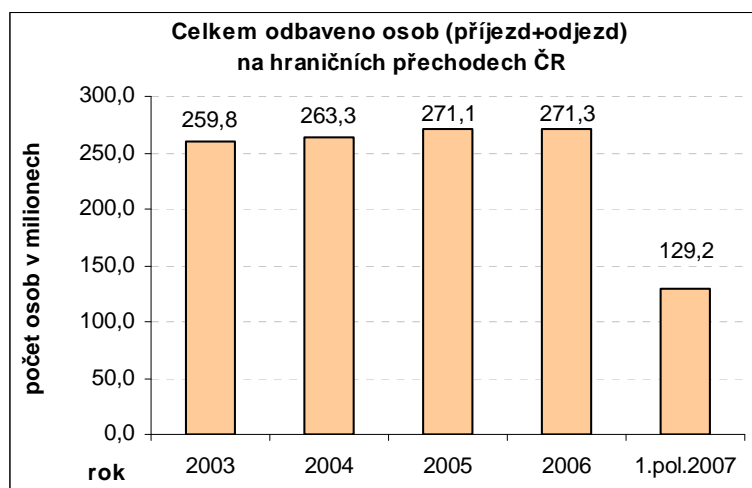
Zdroj: APS

Tabulka č. 4: Odbavení osob na hraničních přechodech ČR

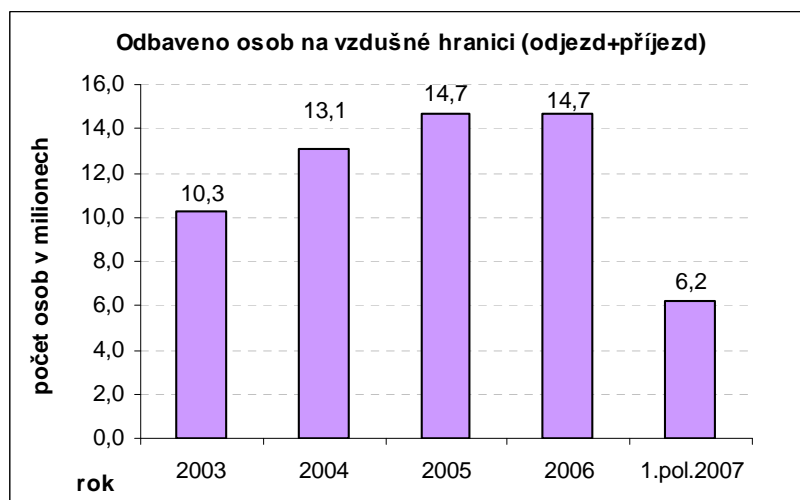
Odbavené osoby na hraničních přechodech ČR
- v milionech

rok	celkem odbaveno	z toho vzdušná hranice
2003	259,8	10,3
2004	263,3	13,1
2005	271,1	14,7
2006	271,3	14,7
1.pol.2007	129,2	6,2

Graf č. 7

Graf č. 8

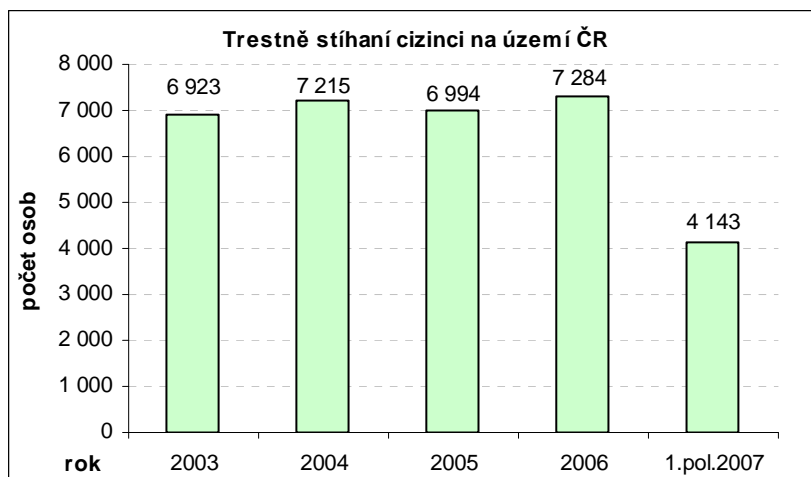

Tabulka č. 5: Trestně stíhané osoby

Trestně stíhané osoby			
rok	Celkem osob	z toho cizinci	tj. %
2003	121 393	6 923	5,70
2004	121 531	7 215	5,94
2005	121 511	6 994	5,76
2006	122 753	7 284	5,93
1.pol.2007	66 736	4 143	6,21

podle údajů OSŘI PP ČR

Graf č. 9

1.1.3 Migrační proudy v České republice, řešení problematiky nelegální migrace a posouzení rizik

1.1.3.1 Legální migrace

V posledních letech se Česká republika stala oblíbenou turistickou destinací. Zároveň stabilně přitahuje migranty cestující za prací (především z východních zemí – Slovenska, Ukrajiny nebo Asie – Mongolska, Vietnamu). Počet legálně usazených cizinců v České republice prokazatelně roste, a to jak osob, kterým bylo uděleno dlouhodobé vízum tak i držitelů trvalých pobytů (v roce 2006 se jednalo o nárůst o 43 144 cizinců, zatímco v roce 2007 byl zaznamenán nárůst o 70 631).

Počet osob zdržujících se na území nelegálně, ať už zadržovaných při hraničních kontrolách nebo již pobývajících na území České republiky, se snižuje (v roce 2006 se jednalo

o celoroční pokles o 25,8 %; v roce 2007 pak o 29,5 %).

1.1.3.2 Nelegální migrace

Nelegální migrace je nežádoucí fenomén v tzv. cílových, ale i v tzv. tranzitních zemích. Nelegální migrace není bezpečnostním rizikem pouze v národním měřítku, je to problém mezinárodní, celospolečenský. Nelegální migrace mimo jiné nepřímo ovlivňuje vztah veřejnosti k integraci dlouhodobě a legálně usídlených cizinců. Ve srovnání s projevy nelegální migrace na státních hranicích před rozšířením schengenského prostoru lze v následujícím období očekávat růst nebezpečnosti jevů spojených s nelegálním pobytem cizinců na území ČR. Organizování nelegální migrace v uplynulých letech patřilo a v současnosti stále patří v rámci organizovaného zločinu k nejvíce ziskovým aktivitám.

Pro svou geografickou polohu zůstává ČR po vstupu do schengenského prostoru výhodným tranzitním územím pro transport nelegálních migrantů do zemí západní či jižní Evropy nebo na americký kontinent. Přitažlivost ČR vzroste pro cizince, kteří zde budou legálně pobývat, ale i pro ty, kteří se budou pohybovat na jejím území neoprávněně, nad rámec povoleného pobytu, což nezdědka doprovází i nelegální způsob obživy těchto osob.

Některá fakta týkající se nelegální migrace v roce 2007:

- rostoucí počet osob, kterým při pokusu o nelegální překročení hranic pomáhají převaděči (v roce 2006 byl podíl těchto osob 15,6 %, zatímco v roce 2007 toto procento vzrostlo na 16,6 %);
- rostoucí podíl osob, které překročily hranice v utajení v nákladním autě (v roce 2006 byl podíl těchto osob 3,9 %, zatímco v roce 2007 4,5 %);
- rostoucí podíl osob, které k nelegálnímu překročení hranic použily padělané cestovní doklady (v roce 2006 činil podíl těchto osob 15,5 %, zatímco v roce 2007 toto procento vzrostlo na 18,5 %).

1.1.3.3 Migrační proudy na mezinárodních letištích

Pro rok 2008 je evidováno přes 70 přímých leteckých destinací z/do ČR (a téměř stejný počet nepřímých leteckých destinací). Kromě Evropy se jedná o destinace ve třetích zemích na Balkánu, Blízkém východě či v postsovětském bloku. Počet příslušníků třetích zemí, kteří se pokoušejí vstoupit na území České republiky za použití padělaných dokladů (neboli „padělatelů“) stále roste.

Objem letecké přepravy v ČR má rostoucí tendenci – to se týká zejména nejdůležitějšího letiště v Praze Ruzyni. S ohledem na vzrůstající potřeby je na tomto letišti připravována výstavba další přistávací dráhy.

Podle posledních poznatků se stále větší počet nelegálních migrantů snaží překonat vnější schengenskou hranici cestou mezinárodních letišť při využití leteckých spojů z Ruska, Turecka, Kypru a dalších. Lze odhadovat, že vzdušnou cestou bude do/z České republiky na mezinárodních letištích přepraveno v roce 2008 přes **14 miliónů** cestujících, z toho odhadem 40 % bude cestovat z/do třetích zemí.

Díky využití systému SIS bylo při hraničních kontrolách dosaženo vyššího počtu zamítnutých žádostí o vstup.

Je třeba poznamenat, že, obecně vzato, kromě migrace po vzdušných cestách může nelegální migrace do České republiky proudit také „pozemními cestami“. Tuto situaci by měly řešit kompenzační opatření uplatněná ve vnitrozemí (policejní spolupráce atd.).

1.1.3.4 • Řešení problematiky nelegální migrace a posouzení rizik

Česká republika se ocitla v nové situaci, která vznikla v důsledku jejího plného začlenění do schengenské spolupráce a rostoucího dopadu mezinárodní migrace na bezpečnost, zahraniční politiku a společenskou a hospodářskou situaci v zemi.

Orgánem, který byl vhodný k řešení stávajících potřeb, se ukázalo být stálé mezirezortní analytické pracoviště, které se zaměřuje na sledování a analýzu migrace jakožto souhrnného a komplexního fenoménu.

Zjištění analytického centra mají sloužit jako výchozí informace pro přijetí dlouhodobých, střednědobých a rovněž konkrétních ad hoc opatření. Tato zjištění umožňují přijmout opatření na základě údajů zjištěných z dostupných informací a tím přispět k efektivní politice České republiky v oblasti migrace a kontroly hranic.

1.1.4 Ochrana hranic po vstupu ČR do Schengenského prostoru

Po vstupu do schengenského prostoru má ČR vnější hranici pouze na mezinárodních letištích s neschengenskými lety.

Strategie přípravy ČR na zrušení hraničních kontrol na vnitřních hranicích vychází ze zavedení čtyřpásmového modelu ochrany vnějších hranic. Nové metody policejní práce budou zahrnovat využití moderní techniky tak, aby byla eliminována případná bezpečnostní rizika, a také mezinárodní spolupráci, jakož i spolupráci s konzulárními pracovníky a styčnými důstojníky. Kompenzační opatření by měla umožnit rychlou a jednotnou reakci na hrozby související např. s nelegální migrací.

Základním plánovacím dokumentem v oblasti ochrany vnějších hranic EU v ČR je **Národní plán řízení ochrany státních hranic České republiky** (dále jen „Národní plán“). Důležitost zpracování takového dokumentu vyplývá ze Schengenského katalogu doporučení pro správnou aplikaci schengenského acquis a nejlepší praxe pro kontrolu vnějších hranic, vyhoštění a readmise (dokument č. 5018/1/02 SCH-EVAL 1 COMIX 4; přijat 8. února 2002).

Národní plán je strukturován podle čtyřpásmového modelu řízení ochrany hranic (four-tiers border security model).

Poslední verze Národního plánu byla schválena vládou ČR v únoru 2007, a to s ohledem na předpokládané rozšíření schengenského prostoru v prosinci 2007. Aktualizovaná verze byla schválena vládou v listopadu 2008.

Kromě 5 velkých letišť s mezinárodním veřejným provozem (Praha-Ruzyně, Ostrava-Mošnov, Brno-Tuřany, Karlovy Vary, Pardubice) má status letiště s vnější hranicí také 12 letišť s mezinárodním neveřejným provozem. Tato letiště odbavují neschengenské lety (non-Schengen flights).

Policie v rámci ochrany státních hranic provádí hraniční kontrolu (border check) osob, spolupodílí se na ochraně letišť a formou mobilních hlídek kontroluje perimetr letišť. Dále monitoruje prostor letiště pomocí kamerového systému, který však dosud nebyl instalován na všech letištích.

1.1.4.1 • *Kontrola vzdušných hranic (mezinárodní letiště)*

Inspektoráty cizinecké policie jsou umístěny na hlavních letištích, které odbavují neschengenské lety. Příslušníci policie zde konají nepřetržitou službu a zajišťují činnosti spojené s kontrolou hranic v režimu 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

Kontrolu hranic na ostatních 12 letištích zajišťují místně příslušné inspektoráty cizinecké policie, a to poté, co jim provozovatel letiště minimálně 24 hodin předem podá informace o příletu/odletu.

Důležitým informačním systémem používaným vedle Schengenského informačního systému na útvarech Služby cizinecké policie je „Cizinecký informační systém“, který je využíván zejména pro kontrolní činnost a pro pátrání po osobách na vnějších hranicích. V tomto informačním systému jsou uvedeny aktuální informace o pohřešovaných osobách, věcech a nežádoucích osobách v rámci České republiky.

Výše uvedená mapa zobrazuje mezinárodní letiště v České republice odbavující neschengenské lety (vnější vzdušné hranice).

1.1.4.2 *Infrastruktura na mezinárodních letištích*

Letiště **Praha Ruzyně** – 44 odbavovacích míst v první linii kontroly, z toho je 12 na příletu, 13 na odletu, 12 na tranzitu 7 VIP odbavovacích míst pro posádky letadel a 4 odbavovací místa ve druhé linii kontroly. Celý areál letiště je oplocený, ostraha perimetru areálu je zajištěna hlídkami a monitorovacím systémem CCTV. Pohraniční stráž má k dispozici i kamerové výstupy z vnitřních prostor.

Letiště **Brno Tuřany** – 9 odbavovacích míst, z toho 5 na příletu, 4 na odletu a v rámci první linie kontroly a 2 odbavovací místa v rámci druhé linie kontroly. Celý areál letiště je oplocený, ostraha perimetru areálu je zajištěna hlídkami a monitorovacím systémem CCTV, který však není spolehlivý a měl by být zmodernizován. Pohraniční stráž má k dispozici i kamerové výstupy z vnitřních prostor.

Letiště **Ostrava Mošnov** – 8 odbavovacích míst v první linii kontroly, z toho 4 místa na odletu a 4 místa na příletu, další 2 odbavovací místa jsou k dispozici ve druhé linii kontroly. Celý areál letiště je oplocený, ostraha perimetru areálu je zajištěna hlídkami a monitorovacím systémem CCTV, který by však měl být zmodernizován. Pohraniční stráž má k dispozici i kamerové výstupy z vnitřních prostor.

Letiště **Pardubice** – 8 odbavovacích míst v rámci první linie kontroly vnějších hranic, z toho 4 na příletu a 4 na odletu. V rámci druhé linie kontroly jsou k dispozici 2 odbavovací místa. Celý areál letiště je oplocený, ostraha perimetru areálu je zajištěna hlídkami. Monitorovací systém CCTV není k dispozici a měl by být pořízen.

Letiště **Karlovy Vary** – 5 odbavovacích míst, z toho 2 na příletu a 3 na odletu. V rámci druhé linie kontroly jsou umístěny 2 odbavovací stanoviště. Celý areál letiště je oplocený, ostraha perimetru areálu je zajištěna hlídkami. Pohraniční stráž má k dispozici i kamerové výstupy z vnitřních prostor.

Co se týče ostatních 12 letišť s nižším objemem osobní dopravy, pohraniční stráž zde má vždy k dispozici prostory vhodné k provedení hraniční kontroly. Některá tato letiště jsou oplocená a je zajištěna ostraha monitorovacím systémem CCTV. Tato letiště nemají nepřetržitý provoz a nejsou veřejná.

1.1.4.3 Technické vybavení používané při hraničních kontrolách na mezinárodních letištích

Technické vybavení odbavovacích stanovišť na mezinárodních letištích je do značné míry standardizováno. Stanoviště v první linii kontroly jsou vybavena počítačem v kombinaci s optickou čtečkou cestovních dokladů, ruční lupou, UV světlem, prohlížečem retroreflektivních 3M fólií a sadou Docutest sestávající z několika světelných zdrojů a lupy.

Počítač je napojen na síť a umožňuje přístup do SIS, Cizineckého informačního systému, katalogu vzorů cestovních dokladů a na hlavní webové stránky cizinecké policie. Ke kontrole udělených víz se používá on-line přístupu do systému EVIC 2.

V druhé linii jsou letiště navíc vybavená videospektrálním komparátorem, stereoskopickým mikroskopem s digitálním fotoaparátem, skenerem, mikroskopem a terminálem EURODAC LSS 3000. Je zde umožněn přístup do elektronických systémů AFIS a EURODAC.

Toto vybavení bude muset být postupně vyměněno modernějším, jelikož je již částečně zastaralé.

1.1.4.4 Příslušníci cizinecké policie na mezinárodních letištích

Počet příslušníků cizinecké policie provádějících kontrolu vzdušných hranic České republiky	
Letiště	Stávající počet
Praha Ruzyně	416
Brno-Tuřany	45
Ostrava-Mošnov	45
Karlovy Vary	45
Pardubice	35
CELKEM	586

1.1.5 Spuštění systémů informační techniky v souvislosti se spoluprací v rámci schengenského prostoru

Pro přípravu vstupu České republiky do schengenského prostoru byl počet informačních systémů používaných příslušnými orgány rozšířen o Schengenský informační systém a Vízový informační systém (přípravná fáze). Tyto nové informační systémy umožňují sjednotit požadované informace o osobách a věcech významné pro zajištění bezpečnosti a ochrany v rámci schengenského prostoru.

Jedná se o informační systémy, u kterých se předpokládá významný nárůst objemu dat. Z tohoto důvodu je nutné zajistit dostatečnou technologickou kapacitu pro uchovávání dat a zvýšit tak bezpečnost těchto informačních systémů.

1.1.5.1 SIS

V ČR byla implementována a je dosud provozována národní sekce první generace Schengenského informačního systému (SISone4all, k 1. září 2007). Současně se od roku 2006 zavádí projekt druhé generace Schengenského informačního systému. Orgánem odpovědným za výstavbu systému N.SIS je odbor systémového řízení a informatiky PP ČR. Pravomoc Policie České republiky provozovat informační systémy, a to včetně systému N.SIS, vyplývá ze zákona o policii České republiky (zákon č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů), a to zejména ustanovení § 2, odst. 1 písm. l a § 42k.

Dokončení projektu SIS II se v současné době plánuje v závislosti na přípravě a závěrečném řešení ústřední části SIS II a tomu se i přizpůsobí. Dokončení ústřední části SIS II se plánuje na září 2009.

Celkový rozpočet projektu SIS II na národní úrovni je **8.449.876 eur** (tato částka zahrnuje i některé výdaje na SISone4All). Další investice do SIS II v letech 2008–2010 se odhadují na 3.787.272 eur.

Přístup k údajům SIS je zajištěn z 18 500 terminálů, celkem 970 uživatelů z řad policie má oprávnění k činnostem Create, Update a Delete (CUD – vytváření, aktualizace a mazání dat).

Technické předpisy a specifikace (ICD – dokument pro ovládání rozhraní, DTS – podrobné technické specifikace a datový slovník) vyplývají z Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II) a rozhodnutí Rady 2007/533/SVV o zřízení, provozování a využívání

Schengenského informačního systému druhé generace a Evropská komise je pravidelně aktualizuje. Členské státy jsou povinny tyto aktualizace implementovat do národních systémů SIS II.

1.1.5.2 VIS

Schengenská spolupráce zahrnuje společnou vízovou politiku členských států; jedním z jejích prvků je vydávání společných schengenských víz. Vízový informační systém se stane důležitým nástrojem společné vízové politiky. Předpokladem uplatnění Schengenského acquis v České republice je plně funkční Národní vízový informační systém.

Příprava Národního vízového informačního systému v České republice je rozdělena podle pravomocí mezi MV a MZV:

1. VIS-MZV v pravomoci Ministerstva zahraničních věcí
2. VIS-MV v pravomoci Ministerstva vnitra

Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí (orgánů odpovědných za výstavbu N-VIS) zahájilo přípravu prací na vytvoření NS-VIS v roce 2005. V září 2006 byla podepsána smlouva o poskytování poradenských služeb a vypracování bezpečnostní studie pro Službu cizinecké policie. V září 2006 byla podepsána smlouva o dodávce NS-VIS. První fáze projektu analýzy stávajícího a budoucího stavu byla zahájena v listopadu 2007. Pokud jde o používání národní součásti systému SISone4all, byl dokončen systém VIS, včetně úpravy zdrojové databáze Cizineckého informačního systému (CIS) pro VISION. Tyto systémy umožní, zlepší a zabezpečí dvoustrannou komunikaci mezi systémy a zajistí splnění požadavků týkajících se ochrany dat. Zdrojovou databázi CIS dodavatel upravil tak, aby odpovídala systému SISone4all a požadavkům týkajícím se národní součásti VIS. Zároveň byla uvedena do provozu národní součást Schengenské konzultační sítě, kancelář VISION. Co se týče rozhodnutí připojit Českou republiku ke stávajícímu Schengenskému informačnímu systému (SIS 1+) přes SISone4all, byl konzultační systém VISION v květnu 2007 upraven tak, aby VISION mohl komunikovat s kanceláři VISION ostatních členských států a se systémem SISone4all.

Celkový rozpočet projektu VIS na národní první je **19.583.330 eur**. Na Ministerstvo vnitra z toho připadá částka 10.416.666 eur a na Ministerstvo zahraničních věcí 9.166.666 eur.

V současné době se aplikace VISION používá při konzultacích VISION. Poté, co bude zprovozněn systém VIS, budou se konzultace provádět přes tento systém. V okamžiku spuštění systému CS-VIS bude v provozu jak aplikace VISION pod NS-VIS, tak i VISmail. Po dokončení rolloutu systému VIS a připojení všech ZÚ bude provoz aplikace VISION ukončen a konzultace VISION se budou provádět pod novou a dokonalejší aplikací.

Česká republika se připojila ke konzultačnímu systému VISION bezprostředně poté, co vstoupila do schengenského prostoru. Jedná se o proces vystavování schengenských víz, kdy bezpečnostní lustraci provádí nejen stát vydávající vízum, ale v případě žadatelů u některých předem vymezených zemí i jiný schengenský stát, který o to byl požádán (seznam zemí, které provádí konzultace v rámci VISION, je uveden v příloze 5B Schengenské konzulární instrukce, která je označena jako „tajná“).

1.1.5.3 Implementace VIS v České republice

Harmonogram jednotlivých fází	Doba trvání (národní VIS)	Doba trvání (připojení k CS-VIS)
Fáze Ia. Analýza požadavků na národní systém NS-VIS (technická infrastruktura, projektový harmonogram pro fázi Ib)	11/06	–
Fáze Ib. Analýza požadavků na národní systém NS-VIS (funkční analýza) Funkční analýza přijetí NS-VIS	11/06–03/07 04/07	–
Fáze I. Funkční analýza centrálního systému CS-VIS	–	08/08
Fáze II. Realizace prvků řešení pro HW a SW	05/07–07/07	08/08–11/08
Fáze III. Integrace systému	08/07–10/08	12/08–01/09
Fáze IV. Pilotní provoz	11/08–12/08	02/09–03/09
Fáze V. Rollout systému	01/09	04/09–06/09
Fáze VI. Akceptace a akreditace	02/09	07/09

V souvislosti s harmonogramem implementace systému SIS II a implementací SISone4all byla zahájena implementace připojení národního systému NS-VIS k systému SISone4All. Výše uvedený harmonogram se později upraví s ohledem na uzavřené smluvní závazky.

Vízová politika a konzulární spolupráce

1.1.6 Konzulární služba

Nezanedbatelnou úlohu při zajišťování ochrany státních hranic má i konzulární služba Ministerstva zahraničních věcí ČR. Z pohledu Národního plánu plní konzulární služba úkoly v rámci prvního pásma ochrany vnější hranice.

Do prvního pásma zahrnuje Národní plán aktivity prováděné mimo území EU/schengenského prostoru, tedy v zemích původu a tranzitu. Tyto aktivity slouží jako přímý prvek ochrany hranic nebo jako prevence nelegálního vstupu příslušníků třetích zemí. Jsou zpravidla velmi finančně náročné a vyžadují značný čas na přípravu. Jedná se zejména o vízovou činnost. Konzulární služba však plní i významné funkce informační.

Konzulární služba je integrální součástí Ministerstva zahraničních věcí ČR, tvoří ji odbor konzulárních činností a odbor konzulárních koncepcí a metodiky Ministerstva zahraničních věcí ČR a konzulární úseky diplomatických misí a generálních konzulátů.

Tyto odbory mají v současné době 38 systemizovaných pracovních míst. Vnitřně se dělí na tři pracovní skupiny, které se zabývají problematikou související s ochranou vnějších hranic.

1.1.7 Odbor konzulárních činností Ministerstva zahraničních věcí

Pracovní skupina pasů a víz vydává diplomatické a služební pasy a povolení k pobytu pro personál zastupitelských úřadů cizích zemí akreditovaných v ČR. Dále objednává vízové samolepicí štítky, vede jejich evidenci a zasílá je na zastupitelské úřady ČR v zahraničí (dále

jen „ZÚ“). Toto oddělení též zajišťuje vízová razítka a tiskopisy pro výkon konzulární agendy a zasílá je na ZÚ

1.1.8 Odbor konzulárních koncepcí a metodiky Ministerstva zahraničních věcí

Pracovní skupina koncepčně právní vypracovává interní předpisy, včetně předpisů pro výkon vízové agendy.

Pracovní skupina EU, Schengen, migrace se zabývá právem EU/Schengenu vztahujícím se k výkonu konzulárních agend a zajišťuje jeho praktickou aplikaci do služebních konzulárních předpisů. Dále vypracovává stanoviska a podklady pro vnitrostátní a mezinárodní jednání o obecných otázkách migrace osob, včetně problematiky integrace cizinců. Spolupracuje též s útvary Ministerstva vnitra ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR zabývajících se migrační problematikou. Pracovníci této skupiny zajišťují také školení v ovládnutí počítačového programu ke zpracování víz.

1.1.9 Zastupitelské úřady ČR v zahraničí

Významnou součástí konzulární služby jsou konzulární oddělení diplomatických misí a konzulární úřady v zahraničí. Dle interních předpisů Ministerstva zahraničních věcí ČR (dále jen „MZV ČR“) konzulární odbor přímo odborně řídí jak konzulární oddělení diplomatických misí, tak profesionální konzulární úřady.

Česká republika má v současné době v zahraničí 16 generálních konzulátů. V nedávné době bylo v rámci restrukturalizace sítě konzulárního zastoupení rozhodnuto o tom, že ke dni 30. června 2007 budou zrušeny 4 generální konzuláty (Bonn, Kapské město, Katovice, Milán). Přehled generálních konzulátů je uveden v následující tabulce

Tabulka č. 6: Generální konzuláty ČR

Stát	Sídlo
Austrálie	Sydney
Brazílie	Sao Paulo
Čína	Hongkong
	Šanghaj
Indie	Bombaj
Jihoafrická republika	Kapské Město (zrušen ke dni 30. 6. 2008)
Kanada	Montreal
	Toronto
Rusko	Jekatěrinburg
	Sankt-Petěrburg
Spojené státy americké	Chicago
	Los Angeles
	New York
Turecko	Istanbul
Ukrajina	Lvov
	Doněck
Celkem	16

Kromě generálních konzulátů má Česká republika dále k dispozici celkem **91** diplomatických misí. Celkem bude k systému VIS připojeno 106 ZÚ (212 koncových terminálů).

Celkem pracuje na vízových úsecích ZÚ 263 pracovníků – z toho 184 ve třetích zemích (41 diplomatů a 143 administrativně technických pracovníků). Celkem má tedy Česká republika, počítáno EU a třetí země, 71 diplomatů a 192 administrativně technických pracovníků.

1.1.9.1 Udělování víz na ZÚ

Ústředním orgánem státní správy pro povolování pobytu cizinců je dle § 12 odst. 1 písm. h) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (kompetenční zákon), Ministerstvo vnitra ČR.

Otázku udělování víz upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „cizinecký zákon“). Cizinecký zákon stanoví pro výkon vízové a pobytové agendy dělenou kompetenci. To znamená, že se na aplikaci tohoto zákona podílejí Ministerstvo vnitra ČR a MZV ČR.

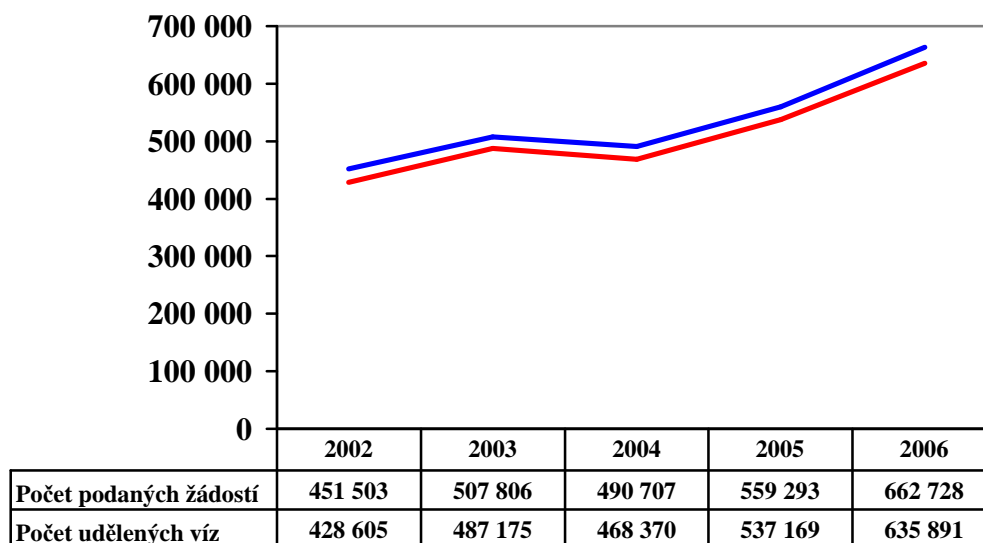
V kompetenci ZÚ je řízení o žádostech o udělení krátkodobých víz. ZÚ tedy ve své pravomoci rozhodují o udělení letištních víz (vízum typu A), průjezdních víz (vízum typu B) a víz k pobytu do 90 dnů (vízum typu C). Rozhodování o žádostech o udělení dlouhodobých víz (vízum k pobytu nad 90 dnů – vízum typu D) je v kompetenci orgánů cizinecké policie ČR.

Pravomoc ZÚ rozhodovat o krátkodobých vízech je však upravena ustanovením § 57 odst. 1 cizineckého zákona. Dle tohoto ustanovení je ZÚ povinen požádat před udělením víza o stanovisko policie. V případě nesouhlasu policie nelze vízum udělit.

Jak již bylo řečeno, o udělení dlouhodobých víz rozhodují orgány cizinecké policie ČR. Žádosti o dlouhodobá víza jsou však podle cizineckého zákona podávána zásadně na ZÚ. Po rozhodnutí orgánů cizinecké policie ZÚ víza vyznačují do cestovního dokladu cizince.

Počty podaných žádostí i udělených víz vyplývají z následující tabulky a grafu.

Graf č. 10: Počty žádostí a počty udělených víz na ZÚ v letech 2002 až 2006

Nejvyšší počet víz byl v roce 2006 udělen, resp. vyznačen na ZÚ Moskva, ZÚ Kyjev, Generálním konzulátu Lvov, Generálním konzulátu Petrohrad (Sankt-Petěrburg) a v Ekonomické a kulturní kanceláři Taipei.

Tabulka č. 7

Zastupitelský úřad	Celkem žádostí o vízum	Krátkodobá víza	Dlouhodobá víza
Moskva	188 894	184 330	1 840
Kyjev	78 035	68 733	3 617
Lvov	61 355	35 177	14 044
Sankt-Petěrburg	52 783	51 906	339
Taipei	35 769	35 325	37

Nejvíce žádostí o české vízum v roce 2006 podali státní příslušníci **Ruska** (počet žádostí 264 923; uděleno víz 261 901), **Ukrajiny** (počet žádostí 147 008; uděleno víz 134 032), **Tchaj-wanu** (počet žádostí 37 296; uděleno víz 37 186), **Turecka** (počet žádostí 30 415; uděleno víz 30 053) a **Běloruska** (počet žádostí 25 789; uděleno víz 25 389).

1.1.9.2 Počítačový systém zpracování víz

Stávající vízový proces v ČR zajišťuje systém Modernizace vízového procesu / Evidence vízových cizinců (dále jen „MVP/EVC“), který se skládá z informačních systémů Ministerstva vnitra ČR, MZV ČR a dalších procesů, jejichž vzájemnou interakcí je zajištěno udělování víz na ZÚ a na území ČR. Tento systém byl vytvářen od druhé poloviny 90. let

a jsou do něj zapojeny prakticky všechny ZÚ (kromě úřadů rušených a nově zakládaných) a 77 okresních oddělení cizinecké policie.

Systém MVP/EVC zajišťuje celý proces zpracování všech typů víz od vkládání dat o žadateli do příslušné databáze přes komunikaci mezi PČR ředitelstvím služby cizinecké a pohraniční policie (dále jen „ŘSCPP“) a MZV ČR až po tisk vízových štítků.

Komunikace s ŘSCPP spočívá ve výměně jednotlivých datových dávek. Systém dále automaticky zpracovává jednotlivé dávky a informace následně archivuje. Doba uchování informací v systému je stanovena cizineckým zákonem.

Prostřednictvím MVP/EVC je v současné době zajištěn proces udělování všech typů českých víz vydávaných cizincům v zahraničí. Typy víz odpovídají rozdělení schengenských víz. Jedná se o:

- letištní vízum (vízum typu A),
- průjezdní vízum (vízum typu B),
- vízum k pobytu do 90 dnů (vízum typu C),
- vízum k pobytu nad 90 dnů (vízum typu D).

Jak již bylo uvedeno, i v případě krátkodobých víz, o jejichž udělení rozhodují ZÚ ve své kompetenci, je dle cizineckého zákona nutné kladné stanovisko ŘSCPP. V případě krátkodobých víz provádí ŘSCPP bezpečnostní prověrku žadatele. Ta spočívá v prověření toho, zda žadatel není uveden v evidenci nežádoucích osob. Evidence nežádoucích osob je vedena na základě cizineckého zákona.

Dále jsou v rámci systému MVP/EVC zpracovávány výjezdní příkazy a povolení k pobytu pro personál cizích zastupitelských úřadů akreditovaných v ČR na úrovni konzulárního odboru MZV ČR.

Objem databáze systému MVP/EVC v rámci Vízového archivačního systému činí v současné době cca 20 GB dat. Jedná se o cca 15 milionů záznamů. Systém má celkem cca 500 uživatelů. Každý uživatel má přístupová práva jen k vízové databázi své lokace (ústředí KO MZV či KO ZÚ).

1.1.10 Úroveň zabezpečení konzulárních oddělení ZÚ

V současné době, kdy se hrozba bezprostředního nebezpečí a zejména riziko možného teroristického útoku staly globálním problémem, nelze považovat již žádnou hostitelskou zemi za zcela bezpečnou. Narůstajícím problémem se stala i pouliční kriminalita, a to zejména v zemích Jižní Ameriky a Afriky. K zajištění plynulého a bezpečného chodu ZÚ je proto nezbytné vytvořit takové podmínky, aby práce nejen diplomatických pracovníků byla efektivní, a to nejen v případě běžného každodenního provozu, kdy je stav na ZÚ stabilizovaný, ale i v případě eskalace napětí v důsledku vývoje situace.

Jedním z prvních dotykových pásem, kdy dochází k přímému styku obyvatel jiné země s pracovníky vyslanými na ZÚ, jsou vízová pracoviště na konzulárních úsecích ZÚ. Na tato pracoviště, která jsou v drtivé většině součástí celého areálu ZÚ, dochází obyvatelé jiných zemí žádat o vstupní víza pro návštěvu či pobyt v ČR. Ne všichni přicházejí s jasným a přímým důvodem vstupu do země. Z toho plyne i jasné nebezpečí pramenící z nepředvídatelného jednání takových osob v případě přímého kontaktu s pracovníky ZÚ.

MZV tedy stojí před trvalým úkolem zabezpečit plynulý chod všech ZÚ, ochránit zdraví i život vyslaných pracovníků a v případě KO i ochránit citlivé písemnosti a materiály před

každým potenciálním nebezpečím (viz. ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky).

Konzulární úseky jakožto součást objektů ZÚ jsou standardně zabezpečovány elektronickými systémy a zejména mechanickými zábrannými systémy včetně certifikovaných komunikačních oken a vstupních dveří.

Členské státy usilující o plné zapojení do schengenské spolupráce podstoupily schengenský hodnotící proces, který prověřoval jejich schopnost aplikovat schengenské acquis a dosažení nezbytných schengenských standardů. V roce 2006 se uskutečnily v rámci tohoto procesu mj. kontrolní mise na Velvyslanectví ČR v Kyjevě a Generálním konzulátu v Sankt-Petěrburgu. Na základě těchto misí byly vypracovány hodnotící zprávy, které vychází ze závazných pravidel stanovených Schengenským katalogem doporučení – nejlepší praxe a Společnou konzulární instrukcí. Z těchto zpráv vyplývají závazné úkoly týkající se činnosti konzulárních úseků ZÚ. Tyto úkoly mají obecně závaznou platnost pro všechny ZÚ.

V oblasti bezpečnosti konzulárních úseků ZÚ evaluační komise ve svých závazných doporučeních konstatovala potřebu zvýšení úrovně zabezpečení konzulárních úseků. Jednalo se zejména o posílení zabezpečení místností konzulárního úseku, tj. o kontrolu, obměnu či doplnění stávajících bezpečnostních prvků.

Jedná se například o instalaci kamerových systémů, provádění fyzické kontroly osob a vyšší bezpečnost mechanických zábran. Tyto požadavky jsou postupně naplňovány s tím, že pro tyto účely jsou využitelné také prostředky z FVH.

Vzdělávání pracovníků

1.1.11 Školení konzulárních pracovníků

Plnou odpovědnost za zaškolení konzulárních pracovníků má v současné době konzulární odbor MZV ČR. Proces zaškolování se řídí interním předpisem schváleným ředitelem konzulárního odboru (Pokyn k zaškolování pracovníků v rámci předvýjezdové přípravy na konzulárním odboru č. j. 304.559/95-KO/5).

Zaškolovaný pracovník je po příchodu na konzulární odbor MZV zařazen na příslušné teritoriální oddělení. Vedoucí tohoto oddělení následně připraví plán zaškolení. Vlastní zaškolení spočívá zejména ve stáži na teritoriálním oddělení konzulárního odboru. Délka této stáže závisí na náročnosti agendy na ZÚ, na který je daný pracovník vyslán. Platí zásada, že by zaškolení mělo trvat nejméně tři měsíce. V některých případech je však nezbytné vzhledem k potřebám ZÚ délku zaškolení zkrátit.

Na teritoriálním oddělení KO se zaškolovaný pracovník seznamuje s chodem oddělení i celého odboru. Zde také studuje konzulární předpisy a další dokumentaci, pod dohledem vedoucího oddělení vyřizuje jednoduché případy a spisy.

Pracovník dále absolvuje povinná jednorázová školení na jednotlivých odborných pracovištích odboru konzulárních činností a odboru konzulárních koncepcí a metodiky. Jedná se například o školení v agendě legalizační, matriční, vízové, pasové, poplatkové apod. Tato jednorázová školení vedou pracovníci, kteří danou problematiku zpracovávají. Součástí školení jsou i praktické ukázky vyřizování jednotlivých případů.

V rámci zaškolení na konzulárním odboru procházejí pracovníci i praktickým výcvikem v ovládnutí počítačového vizového programu (MVP/EVC) a programu k podávání žádostí o e-pasy.

Zaškolení pracovníci dále absolvují dle potřeby jednorázová školení na odborných pracovištích jiných orgánů. Jedná se zejména o ŘSCPP, kde probíhá mj. i školení k odhalování padělaných či pozměněných cestovních dokladů. Absolvování tohoto zaškolení je povinné. Zaškolení dále probíhá i na oddělení státního občanství a matrik odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra, mezinárodním odboru Ministerstva spravedlnosti apod.

Každoročně se na odboru konzulárních činností a odboru konzulárních koncepcí a metodiky MZV zaškoluje celkem přibližně 20 diplomatických pracovníků a 20 administrativně-technických pracovníků.

Zásadní nevýhodou stávající situace v oblasti zaškolení je skutečnost, že hlavní odpovědnost za zaškolení má vedoucí příslušného teritoriálního oddělení odboru konzulárních činností, který je však plně vytížen plněním vlastních pracovních povinností. Nemá proto možnost, aby se zaškolenému pracovníkovi skutečně systematicky věnoval. Teoretické vědomosti nabývají zaškolení pracovníci z velké části samostudiem.

Dalším zásadním nedostatkem stávajícího systému je, že pracovníci mají jen omezenou možnost osvojit si praktické návyky potřebné k výkonu práce na ZÚ. Mají samozřejmě možnost sledovat chod konzulárního odboru i každodenní činnost pracovníků konzulárního odboru, nicméně charakter činnosti na ZÚ je odlišný. Je proto nutné, aby vysílání pracovníci měli větší možnost získat praktické dovednosti i návyky v jednotlivých agendách, zejména při výkonu vizové agendy.

1.1.12 Vzdělávání pracovníků cizinecké policie

Jak vyplývá z Národního plánu řízení ochrany státních hranic České republiky (část 4 Aktivity na vnější hranici – třetí pásmo ochrany vnějších hranic bod 4.2.1.4. Školení), byly všechny požadavky na vzdělávání pracovníků připravovaných plnit úkoly při ochraně vnějších schengenských hranic implementovány do učebních osnov služby cizinecké a pohraniční policie. Převážná část je zahrnuta do výuky v základní odborné přípravě, ostatní požadavky jsou součástí dalšího odborného vzdělávání policistů ve specializačních nebo zdokonalovacích kurzech.

Základní odborná příprava

Všichni policisté ve výkonné službě procházejí základní odbornou přípravou (dále jen ZOP). Osnovy ZOP, která byla od 1. září 2005 rozšířena z 12 na 18 měsíců, jsou rozděleny podle odbornosti studentů.

ZOP absolvují policisté služby cizinecké policie na Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově, která byla určena jako národní kontaktní bod pro Školicí středisko pro pohraniční stráž (ACT). Schengenské acquis bylo plně implementováno do české legislativy a vnitřních předpisů Policie České republiky. Učební osnovy plně zabezpečují přípravu policistů na uplatňování těchto předpisů v praxi a jako takové pokrývají celé spektrum schengenského acquis souvisejícího s ochranou vnějších hranic a kontrolou pobytu cizinců. Do učebních osnov bylo plně implementováno Core Curriculum školení pro pohraniční stráž zpracované ACT.

Na 12měsíční školní část ZOP navazuje řízená praxe v délce šesti měsíců, během které dochází k prohlubování znalostí, dovedností a postojů formou praktického výcviku na oddělení výkonu odborné praxe ve Střední policejní škole v Holešově. Další část probíhá na základních útvech, u nichž jsou policisté trvale zařazeni. Učební osnovy jsou sladěny se schengenským *acquis* v časovém rozvrhu, který je daný uvedenými osnovami.

Návazná školení

- Vyšší odborná škola MV v Holešově
- specializační kurzy CEPOL a MEPA
- specializační kurzy FRONTEX
- EU Training day v rámci Agentury FRONTEX
- jazykové vzdělávání v rámci projektu ARGO
- intenzivní jazykový kurz v rozsahu 336 hodin na vybraný jazyk v řízené praxi
- jazykové kurzy pro policisty SCPP z výkonu služby zařazených na mezinárodních letištích
- jazyková příprava formou celoživotního vzdělávání: jazyková zkouška MV I. a II. stupně pro policisty SCPP
- specializační kurzy SCPP Holešov (5týdenní kurz pro vedoucí a zástupce základních útvarů SCPP)
- týdenní a dvoutýdenní zdokonalovací kurzy pro řadové příslušníky PČR SCPP
- školení na základních útvech v rámci služebních porad

U základních útvarů je průběžně, zpravidla měsíčně, prováděna odborná příprava v rámci služebních porad nebo v rámci policejní služební přípravy.

Dále jsou prováděny specializované odborné kurzy pro specialisty na cestovní doklady, pyrotechnickou prevenci, služební kynologii, speciální zbraně a pro obsluhu termovizní techniky. Je třeba věnovat větší pozornost odbornému školení policistů, kteří zajišťují ochranu hranic v 1. a 2. kontrolní linii a v neposlední řadě také úrovni jazykových znalostí policistů, která zatím zcela neodpovídá potřebám výkonu služby při kontrole osob překračujících státní hranice.

Jazykové vzdělávání

V rámci základní odborné přípravy je pro policisty cizinecké policie zajištěna výuka jazyků. Výuka probíhá na Střední policejní škole v Holešově a v návaznosti na jazykovou výuku na středních školách (podmínkou přijímacího řízení pro všechny policisty je ukončené středoškolské vzdělání s maturitou) se týká anglického a německého jazyka.

Součástí dalšího profesního vzdělávání tvoří jazykové vzdělávání probíhající na středních policejních školách Ministerstva vnitra v Praze (angličtina, němčina, ruština, francouzština, španělština, italština), Brně (angličtina, němčina), Pardubicích (angličtina, němčina) a Holešově (angličtina, němčina).

K 1. září 2005 byl zahájen koncept nového jazykového vzdělávání, který je zaměřen na všechny příslušníky SCP a jehož cílem je dosažení zkouškou ověřené úrovně jazykové dovednosti u všech policistů, zvláště pak u těch, kteří kontrolují osoby na mezinárodních letištích. V rámci průběžného vzdělávání je třeba pořádat speciální jazykové kurzy.

Bude dokončeno personální posilování všech útvarů pověřených kontrolou hranic na mezinárodních letištích tak, aby byla zajištěna vysoká úroveň ochrany vnějších hranic

schengenského prostoru. Za tímto účelem bude v co nejvyšší míře využito odborně vyškolených a zkušených policistů v cizinecké, migrační a hraniční problematice.

Z hlediska vzdělávání příslušníků služby cizinecké policie po přistoupení České republiky do schengenského prostoru nedozná koncept současného systému zásadních změn. Zrušení kontrol na pozemních hranicích bude reflektováno v příslušných částech vzdělávacího systému, které budou průběžně upravovány s ohledem na aktuální vývoj v oblasti legislativy EU apod. Bude pokračovat nový koncept jazykového vzdělávání, který bude klást zvláštní důraz na užívání cizích jazyků u příslušníků vykonávajících službu na mezinárodních letištích.

1.1.13 Vzdělávání a školení styčných důstojníků

Česká republika vysílá styčné důstojníky na služební pobyty do zahraničí na základě mezinárodních smluv, dohody ministra vnitra s příslušným orgánem hostitelského státu nebo dle aktuálních požadavků a analýzy rizik (institut styčného důstojníka je v současné době zahrnut do mezinárodních smluv uzavřených se Slovenskem, Rakouskem, Polskem, Itálií, Rumunskem, Bulharskem a Švýcarskem).

Styční důstojníci ČR v současné době působí v Bratislavě, v Moskvě, v Kyjevě, v Bukurešti a Bělehradě. Styční důstojníci ČR dále působí při Europolu, Interpolu a při agentuře Frontex. V roce 2006 byli styční důstojníci (poradci pro doklady) dle potřeby vysíláni do Pekingu, Hanoje, Káhiry, Minsku, Ulánbátaru a Lvova. V roce 2007 byly destinacemi Moskva, Ulánbátar, Hanoj, Lvov, Káhira a Alžír. Pro vyslání do zahraničí je styčným důstojníkům propůjčena hodnost bezpečnostního atašé.

Styčný důstojník musí pro působení v zahraničí splňovat tyto předpoklady: ukončené vysokoškolské vzdělání magisterského stupně; oprávnění seznamovat se s utajovanými informacemi stupně utajení „důvěrné“, popř. vyššího stupně; jazykové znalosti odpovídající zvyklostem hostitelské země nebo požadavkům mezinárodní organizace; služební poměr u policie v délce minimálně 5 let; schopnost tvořivé, analytické a koncepční práce; navazování a udržování profesních kontaktů; politické, hospodářské a geografické znalosti o hostitelské zemi; dobrý zdravotní stav; znalost problematiky boje s organizovaným zločinem a závažnou trestnou činností a znalost problematiky mezinárodní policejní spolupráce; orientace v právním řádu České republiky; řidičské oprávnění pro osobní automobil a platné oprávnění k řízení služebních dopravních prostředků; uživatelská znalost výpočetní techniky, textových a tabulkových editorů, elektronické pošty, internetu a resortních informačních systémů; ukončená předvýjezdová příprava. Další odborné a kvalifikační předpoklady a zaměření předchozí praxe stanoví odbor mezinárodní policejní spolupráce podle potřeb konkrétního místa.

O působení styčných důstojníků by se v budoucnu mělo rozhodovat půl roku předem a konkrétní destinace by se měly určovat s ohledem na migrační proudy v České republice a dle národnosti, o níž bude určeno, že je z hlediska nelegálního pobytu nejvíce problematická a nejčastější. Výběr destinací bude dále probíhat na základě dohody mezi MZ, MV a cizinskou policií a na základě stanoviska Analytického centra pro ochranu hranic a migraci. Stejným způsobem se bude rozhodovat i o délce pobytu a konkrétním výběru osob.

Za tímto účelem bude vytvořena databáze styčných důstojníků, která zajistí, že daný styčný důstojník bude nasazen ihned, jakmile to bude potřeba. Tyto osoby budou na cestu připraveny a tímto způsobem bude zajištěna jejich včasná přítomnost v dané destinaci s ohledem na situaci, která vyvstala (vlna migrace atd.).

Styční důstojníci budou se styčnými důstojníky ostatních států EU/Schengeského prostoru, kteří jsou v daný okamžik na stejném místě, spolupracovat na vytvoření sítě styčných imigračních důstojníků. Tyto informační sítě se budou vytvářet na základě oficiálních i neoficiálních pracovních schůzek. Styční důstojníci vykonávají široké spektrum činností, jejichž cílem je zabránit nelegální migraci na území České republiky a do schengenského prostoru.

1.1.14 Charakteristika střední policejní školy v Holešově

SPŠ MV v Holešově je školou, která je součástí sítě resortního vzdělávání ministerstva vnitra. Byla zřízena k 1. 1. 1994 na dobu neurčitou, je účetní jednotkou, které ministerstvo vnitra vykonává zřizovatelské funkce podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) a zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích a od 12. října 2007 je Fakultní školou University Tomáše Bati ve Zlíně – fakulty humanitních studií.

Přehled oborů, které škola vyučuje:

- středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti práva souvisejícího s problematikou bezpečnosti
- základní odborná příprava policistů (ZOP):
 - 18měsíční - zaměření na službu pořádkové a dopravní policie
 - zaměření na službu cizinecké policie
 - 9měsíční - pro absolventy 4letého studia studijního oboru
 - 10měsíční - kombinované – pro absolventy vysokých škol – zaměření na službu cizinecké policie
 - odborná praxe v délce 6 měsíců v rámci 18měsíční ZOP
- kurzy:
 - specializační - pro vedoucí a zástupce vedoucích nižších organizačních článků služby cizinecké policie
 - pro vedoucí a zástupce vedoucích skupin správních činností policie v oboru zbraní, střeliva, výbušnin a drog
 - pro policisty oddělení cizinecké policie
 - pro pracovníky skupin šetření trestné činnosti a dokumentace služby cizinecké a pohraniční policie
 - informační a komunikační technologie
 - pro instruktory služební přípravy práce ve výškách I. stupně
 - pro instruktory služební přípravy práce ve výškách II. stupně
 - prolongace oprávnění pro instruktory služební přípravy práce ve výškách I. stupně

- prolongace oprávnění pro instruktory služební přípravy práce ve výškách II. stupně
 - metoda řešení konfliktů pomocí analýzy transakcí
 - metoda řešení konfliktů pomocí analýzy transakcí – výcvik lektorů
- jazykové
- intenzivní jazykový kurz v rozsahu 336 hodin na vybraný jazyk
 - pro policisty SCPP z výkonu služby zařazených na mezinárodních letištích
 - jazyková příprava formou celoživotního vzdělávání: jazyková zkouška MV I. a II. stupně pro policisty SCPP

Škola je garantem vzdělávacích procesů souvisejících se schengenskou problematikou a jako jediná v České republice připravuje a zajišťuje základní odbornou přípravu příslušníků PČR služby cizinecké policie.

Školení cizinecké odbornosti garantuje předmětové oddělení cizinecké služby. Toto oddělení učí ZOP na základě schváleného rámcového vzdělávacího programu, který je dále rozpracován ve školním vzdělávacím programu. V rámcovém vzdělávacím programu (dále jen RVP) je zpracováno pojetí základní odborné přípravy a kompetence absolventa ZOP včetně vzdělávacích cílů. Návazná školení – jak je uvedeno výše, probíhají taktéž podle schválených vzdělávacích programů.

Školní vzdělávací program ZOP a následné vzdělávací programy jsou v souvislosti se změnami v rámci Evropské unie a schengenského prostoru a v návaznosti na změny s tím související v národní legislativě České republiky neustále aktualizovány a doplňovány tak, aby byly v souladu s potřebami policejní praxe.

Jelikož agentura Frontex přepracovala osnovy Common Core Curriculum (CCC) na jednotlivé moduly (vzdušný, pozemní a mořský a modul obecné části), byly tyto moduly zahrnuty do rámcového vzdělávacího programu, tedy školního vzdělávacího programu ZOP a nastavbových vzdělávacích programů.

1.2 Příslušná opatření, která členský stát doposud přijal

1.2.1 Příprava České republiky na vstup do schengenského prostoru

Přípravu České republiky na vstup do schengenského prostoru koordinovala mezirezortní pracovní skupina „**Hodnocení Schengenu – pracovní skupina České republiky**“ spadající do gesce Ministerstva vnitra. Na přípravě jednotlivých oblastí schengenské spolupráce pracovaly v roce 2007 odborné skupiny zřízené v roce 2006.

Twinningové projekty realizované v České republice v souvislosti s přípravou na přistoupení do EU a schengenského prostoru:

- Phare 2000 Nový systém vzdělávání a školení policie
- od roku 2000 Přípravné kurzy na přijímání příslušníků národnostních menšin do služeb policie
- Phare 2001 Implementace modelu EFQM u policie
- Phare 2002 Schengenský akční plán a Schengenský informační systém
- od roku 2002 lidská práva, respekt k menšinám, profesionální etika
- Phare 2003 Posílení boje proti obchodu s lidmi
- Phare 2004 Community policing (strategie Společně k bezpečí)
- od roku 2005 Policie a lidská práva po roce 2000
- od roku 2005 Příručka Mezinárodního střediska pro rozvoj migrační politiky o obchodu s lidmi
- od roku 2006 systém AGIS „Výměna vyšších policejních důstojníků a policejních lektorů“
- od roku 2006 Projekt Transition Facility Twinning Light Project „Protikorupční strategie zásad integrity a etiky u policie“

1.2.2 Řešení problematiky nelegální migrace a posouzení rizik

1.2.2.1 *Anacen (Analytické centrum pro kontrolu hranic a migraci)*

Na centrální úrovni se povědomí o problematice rizik nelegální migrace zvýšilo díky nově vytvořenému Koordinačnímu orgánu pro řízení ochrany vnějších hranic České republiky a Analytickému centru, které vypracovává společnou analýzu rizik a hrozeb dotýkajících se všech orgánů činných v rámci čtyřpásmového konceptu integrovaného řízení ochrany hranic.

ANACEN bylo zřízeno v souladu s příslušným úkolem Národního plánu řízení ochrany státních hranic ČR.

Hlavním cílem Analytického centra je vybudovat platformu zajišťující spolupráci a společné posuzování shromážděných informací a zároveň pravidelně a trvale zastupovat veškeré orgány činné v rámci čtyřpásmového modelu ochrany hranic.

Výstupy Analytického centra umožní přijímat rozhodnutí, která budou vycházet z veškerých dostupných informací a které přispějí k efektivní politice České republiky v oblastech souvisejících s ochranou hranic a nelegální migrací; k těmto výstupům se bude zároveň přihlížet v okamžiku, kdy se budou stanovovat dlouhodobá, střednědobá, krátkodobá i ad hoc opatření.

Prostřednictvím Analytického centra byl vybudován vylepšený systém informačního toku, který zajišťuje, že příslušníci policie zajišťující ochranu hranic obdrží výsledky analytického posudku a odpovídajícím způsobem je použijí při své každodenní práci. Zároveň je tak zajištěno shromažďování příslušných informací a jejich zpracování na místní, regionální i centrální úrovni.

1.2.2.2 Analýza rizik

Pod analyticko-operativním oddělením Ředitelství služby cizinecké policie byl 1. února 2007 zřízen zvláštní útvar pro analýzu rizik, který má na starost provoz speciálních intranetových stránek, jejichž cílem je využívat výsledků analýzy rizik na místní úrovni a pomáhat vedoucím útvarů cizinecké policie, vedoucím směn a všem příslušníkům policie.

Od září 2007 je v České republice v provozu nový systém analýzy rizik a hrozeb, informačního toku a výměny dat na centrální, krajské a místní úrovni.

Nad činností Analytického centra provádí dohled Koordinační orgán, který přijímá řízení na základě informací, které mu centrum dodá. Koordinační orgán zajišťuje implementaci koncepčních a taktických opatření v oblasti řízení vnějších hranic a má možnost pověřit Centrum i jinými úkoly, které vyvstanou v souvislosti s aktuálními potřebami.

1.2.3 Oblast ostrahy a ochrany hranic

Ode dne přistoupení k EU prováděla ČR na dočasných vnějších pozemních hranicích a na letištích schengenské *acquis* kategorie I. V období přípravy na vstup do EU implementovala ČR zejména příslušná ustanovení Úmluvy provádějící Schengenskou úmluvu a Společné příručky, která byla aplikovatelná od data přístupu ČR k EU na základě čl. 3 a přílohy I Aktu o přistoupení ČR k EU. Po vstupu do EU reflektovala ČR nově vznikající právní předpisy v oblasti ochrany hranic (např. nařízení Rady (ES) č. 2133/2004 ze dne 13. prosince 2004, kterým se příslušným orgánům ukládá povinnost systematicky opatřovat otiskem razítka cestovní doklady státních příslušníků třetích zemí při překročení vnějších hranic členských států a kterým se k tomuto účelu mění prováděcí úmluva k Schengenské dohodě a Společná příručka a rozhodnutí Rady 2004/574/ES ze dne 29. dubna 2004, kterým se mění Společná příručka. Tímto rozhodnutím byl zaveden standardní formulář vydávaný osobám v případě odepření vstupu na státní hranici).

Dne 21. února 2006 bylo přijato nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex). Toto nařízení bylo implementováno v rámci metodických pokynů pro pohraniční stráž.

Byl přijat **Národní plán řízení ochrany státních hranic ČR**, který popisuje aktivity příslušných ministerstev a stanovuje úkoly v oblasti čtyřpásmové ochrany hranic.

Spektrum těchto aktivit sahá od exportu know-how a technického vybavení do třetích zemí přes spolupráci s agenturou Frontex až po kontrolu pobytu příslušníků třetích zemí na území ČR.

1.2.3.1 Příprava cizinecké policie na vstup do schengenského prostoru

V letech 2006–2007 byla jednotlivá pracoviště služby cizinecké policie připravována na vstup ČR do schengenského prostoru. Služba cizinecké policie mimo jiné v období 2005–2007 budovala informační systém „**Cizinecký informační systém**“ za účelem on-line přístupu jednotlivých pracovišť k databázi pohřešovaných osob a věcí a nežádoucích osob v rámci ČR.

Jednou z významných částí přípravy na Schengen bylo vybudování dalších dvou informačních systémů – Schengenského informačního systému (SISone4All) a Vízového informačního systému (ve fázi přípravy). Došlo ke změně činnosti SCP na státních hranicích při současném rozvoji bilaterálních pracovišť se sousedními státy (společná centra policejní spolupráce), jejichž účelem je usnadnění společné komunikace, urychlení přenosu informací a podpora hraniční ostrahy a pátracích akcí.

1.2.3.2 Reorganizace cizinecké policie

Vzhledem k tomu, že hraniční kontroly na pozemních hranicích byly s účinností od 21. prosince 2007 zrušeny, vyvstala potřeba reorganizace cizinecké policie. Při zpracování koncepce služby cizinecké policie po vstupu ČR do Schengenu bylo využito doporučení Rady EU pro správnou aplikaci schengenského acquis, kterým jsou dány nejlepší postupy pro oblast hranic, vyhoštění a readmise (5018/1/02 rev. 1 SCH-EVAL 1 COMIX 4).

V koncepci je v souladu s těmito doporučeními obsažen integrovaný model zabezpečení hranic, který je plně aplikovatelný jak pro státy přistupující, tak i pro státy, které schengenské acquis již uplatňují v plném rozsahu.

Počet příslušníků cizinecké policie se snížil z téměř 7 000 příslušníků na 3 800 příslušníků. Počet civilních úředníků zůstal stejný – 450.

1.2.3.3 Stavební úpravy na letištích

Co se týče realizace provozních a stavebních změn na letištích dle požadavků stanovených pro neschengenské lety, práce na úpravě letiště Praha Ruzyně se právě dokončují. Podobné stavební práce probíhají také na letištích v Brně-Tuřanech, Ostravě-Mošnově, Karlových Varech a v Pardubicích (různé stavební fáze, pravidelné konzultace na úrovni Ministerstva dopravy a Ministerstva vnitra). Všechna letiště s vnějšími hranicemi budou vybavena terminály pro přístup do SIS a VIS kvůli systematickému provádění kontrol.

1.2.4 Systémy informační technologie

1.2.4.1 SIS

Dokončení projektu SIS II se v současné době plánuje v závislosti na přípravě a závěrečném řešení ústřední části SIS II a tomu se i přizpůsobí. Dokončení ústřední části SIS II se plánuje na září 2009.

Celkový rozpočet projektu SIS II na národní úrovni je 8.449.876 eur (tato částka zahrnuje i některé výdaje na SISone4All). Další investice do SIS II v letech 2008–2010 se odhadují na 3.787.272 eur.

Během návštěvy schengenské evaluační komise v České republice zaměřené na systémy SIS a SIRENE (21. – 24. září 2007) se jednalo o nejmodernější technologii používané u všech systémů a rovněž o pokročilé úrovni školení a vzdělávání.

Na pracovišti SIRENE (EVIN) byly zaznamenány kvalitní pracovní postupy.

1.2.4.2 VIS

V říjnu 2006 byla podepsána smlouva o dodávce NS-VIS. První fáze projektu analýzy stávajícího a budoucího stavu byla zahájena v listopadu 2007. Pokud jde o používání národní součásti systému SISone4all, byl dokončen systém VIS, včetně úpravy zdrojové databáze Cizineckého informačního systému (CIS) pro VISION. Tyto systémy umožní, zlepšit a zabezpečí dvoustrannou komunikaci mezi systémy a zajistí splnění požadavků týkajících se ochrany dat. Zdrojovou databázi CIS dodavatel upravil tak, aby odpovídala systému SISone4all a požadavkům týkajícím se národní součásti VIS. Zároveň byla uvedena do provozu národní součást Schengenské konzultační sítě, kancelář VISION. Co se týče rozhodnutí připojit Českou republiku ke stávajícímu Schengenskému informačnímu systému (SIS 1+) přes SISone4all, byl konzultační systém VISION v květnu 2007 upraven tak, aby VISION mohl komunikovat s kanceláři VISION ostatních členských států a se systémem SISone4all. V souladu s právními předpisy Společenství nejsou samozřejmě SIS a VIS propojené a jsou ponechány jako dva různé systémy se samostatnými daty a přístupem.

Celkový rozpočet projektu VIS na národní úrovni je 19.583.330 eur. Na Ministerstvo vnitra z toho připadá částka 10.416.666 eur a na Ministerstvo zahraničních věcí 9.166.666 eur.

Česká republika začala instalovat na své zastupitelské úřady a generální konzuláty v zahraničí potřebné technologie sloužící ke skenování a kontrole biometrických prvků elektronických cestovních dokladů v roce 2006.

1.2.5 Vízová politika a konzulární spolupráce

Všechny zastupitelské úřady v zahraničí, které mají oprávnění k vydávání víz (ambasády, generální konzuláty), jsou vybaveny čtečkami strojově čitelných dokladů (umožňující kontrolu, zda jsou údaje uvedené ve strojově čitelné zóně odpovídající a správné), lampou s ultrafialovým (UV) světlem 366 nm, lupou a pinzetami. Ambasády a generální konzuláty byly vybaveny zařízením pro snímání biometrických prvků na elektronických cestovních dokladech. Na všech těchto pracovištích jsou k dispozici Společné konzulární instrukce, včetně vzorů pravých dokladů země, kde se nacházejí. Elektronická verze katalogu cestovních dokladů byla zastupitelským úřadům rozeslána zároveň s Příručkou pravých občanských průkazů a povolení k pobytu.

Před svým odjezdem na misi na zastupitelském úřadě se konzulární pracovníci seznamují s katalogem a příručkou formou školení na ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie. Zároveň se každý rok uskutečňují schůze konzulárních pracovníků, v rámci nichž probíhá školení o cestovních dokladech. Zastupitelské úřady dostávají každoročně dokument „Hodnotící zpráva o zneužívání cestovních dokladů při nelegální migraci v České republice“.

V souvislosti se vstupem ČR do schengenského prostoru byl navýšen počet konzulárních pracovníků (diplomatů i administrativně-technického personálu) na vízově exponovaných zastupitelských úřadech (s velkým počtem vízových žádostí), resp. na úřadech v migračně rizikových teritoriích. Konkrétně se jedná o diplomatické mise v Moskvě, Petrohradě (Sankt-Petěrburgu), Jekatěrinburgu, Hanoji, Ulánbátaru, Káhiře, Lvově. V rámci zabezpečení vízového procesu bylo dále přijato nové opatření, že o udělení víza mohou rozhodovat pouze diplomatictí pracovníci zastupitelských úřadů. Doporučuje se pravidelně obměňovat pracovníky, kteří jsou zapojeni do vízového procesu, aby bylo možné předejít pracovní rutině.

Bezpečnost na zastupitelských úřadech České republiky

MZV ČR v současnosti spravuje zhruba 117 zastupitelských úřadů (dále ZÚ) v zahraničí. Bezpečnost ZÚ se zajišťuje v souladu s ustanoveními příslušných zákonů a vyhlášek státních

orgánů. Objekty ZÚ jsou většinou areály s jednou či několika budovami. Jsou interně rozděleny na politické, hospodářské a konzulární úseky. Standardně se bezpečnost ZÚ zajišťuje souhrnem opatření, který tvoří:

1. elektronické systémy – ochrana prostor a jednotlivých místností
2. mechanické zábranné systémy – bezpečnostní dveře, mříže, fólie, neprůstřelná komunikační okénka
3. kamerové systémy – instalují se především u vstupů a monitorují prostor před vstupem
4. fyzická ostraha objektů – bezpečnostní agentury
5. režimová opatření

Zpráva schengenské evaluační komise o vízech dále vyjádřila potřebu vybavení zastupitelských úřadů kamerovými systémy, provádění fyzické kontroly osob a vyšší bezpečnosti mechanických zábran. Na vstupech do čekáren se osazují prvky pro detekci nebezpečných látek a zbraní (RTG, bezpečnostní rámy). K zajištění bezpečnosti vízových dokumentů citlivé a služební povahy se používají certifikované trezory, které se umísťují do zabezpečených oblastí v rámci KO. V době konzulárních hodin se provádí fyzická ostraha.

K dnešnímu dni je elektronickými systémy vybaveno zhruba 90 % objektů. Vybavení mechanickými systémy a prvky mechanické detekce látek a zbraní se postupně doplňuje v rámci předem stanovených limitů.

1.2.6 Vzdělávání pracovníků

1.2.6.1 Školení konzulárních pracovníků

Všichni konzulární pracovníci prochází náročným výběrovým řízením, po kterém následuje speciální školení na Ministerstvu zahraničních věcí. V rámci předvýjezdové přípravy absolvují konzulární pracovníci z vízových oddělení zastupitelských úřadů školení zaměřené na specifické teritoriální aspekty daného území. Součástí tohoto školení jsou praktické nácviky na simulovaném vízovém pracovišti na Ministerstvu zahraničních věcí a praktické školení na příslušných pracovištích Ředitelství služby cizinecké policie a na Ministerstvu vnitra.

Bylo rovněž přikročeno ke zkvalitnění zaškolování vyjíždějících pracovníků, a to doplněním konzulárního tréninku o přednášku zaměřenou na schengenskou problematiku, dále probíhá intenzivní školení na práci s vízovým programem (simulace tisku vízových štítků, případně storna víz a další úkony).

Dále se na pravidelných poradách generálních konzulů a vedoucích konzulárních oddělení projednávají aktuální problémy. V případě potřeby, nejméně však jednou za měsíc, organizuje každý vedoucí konzulárního oddělení instruktáž, jejímž účelem je výměna informací týkajících se problematiky vydávání víz. Zároveň probíhá oboustranná výměna informací mezi ústředím a ostatními zastupitelskými úřady.

1.2.6.2 Vzdělávání pracovníků cizinecké policie

V květnu 2007 vypracovali první absolventi základní odborné přípravy pilotní projekt nově prodlouženého (18měsíčního) modelu ZOP pro příslušníky Služby cizinecké policie. Účastníci

základní odborné přípravy mají navíc v rámci instruktážní praxe absolvovat jednoměsíční (144 hodin) praktický výcvik na letišti Praha Ruzyně. Co se týče kontroly cestovních dokladů, používá se CD-ROM, který vypracoval expertní tým agentury Frontex.

Byly porovnány osnovy základní odborné přípravy a osnovy Common Core Curriculum (CCC) školení pohraniční stráže co do počtu hodin týkajících se kontroly dokladů, organizovaného zločinu a kontroly letišť. Na základě této analýzy byla odborná příprava v příslušných oblastech rozšířena následujícím způsobem:

- kontrola dokladů z 21 na 49 hodin (CCC-40 hodin)
- organizovaný zločin ze 2 na 15 hodin (CCC-15 hodin)
- kontrola letišť z 2 na 10 hodin (CCC-6 hodin)

Tímto způsobem byly osnovy CCC naplno začleněny do základní odborné přípravy, a to včetně instruktážní praxe.

1.2.6.3 Styční důstojníci

Styční důstojníci vysílání do třetích zemí jsou významným prvkem programu efektivního systému ochrany hranic, boje proti nelegální migraci a celkového monitorování a analýzy migračních proudů do České republiky a/nebo EU.

Na několik zastupitelských úřadů České republiky v zemích, které jsou z hlediska nelegální migrace vysoce rizikové (Ukrajina, Bělorusko, Egypt, Vietnam a Čína v srpnu 2006 a Mongolsko v říjnu 2006), byli vysláni imigrační úředníci, jejichž úkolem bylo poskytnout odbornou pomoc konzulárním pracovníkům při vyřizování žádostí o víza, zejména v oblasti cestovních dokladů.

Působení styčných důstojníků by do budoucna mělo doznat určitých změn. V souvislosti s narůstajícím významem agendy týkající se boje proti nelegální migraci a mezinárodní migrace obecně, bude této problematice věnována větší pozornost, což se kromě budoucího výběru destinací (mj. na základě stanoviska Analytického centra pro ochranu hranic a migraci) promítne i do systému vzdělávání styčných důstojníků

1.2.7 Zrušení kontrol na pozemních hraničních přechodech

V souvislosti s rozhodnutím Výkonného výboru Schengenu SCH/Com-ex (94) 1, rev. 2 z 26. dubna 1994 týkajícím se opatření ohledně zrušení kontrol a omezení dopravy na vnitřních průjezdových komunikacích na hraničních přechodech (nahrazeno článkem 22 Schengenského hraničního kodexu z 13. října 2006) Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových v těsné spolupráci s Ministerstvem vnitra koordinuje projekt, jehož účelem je úprava hraničních přechodů tak, aby odpovídaly stanoveným kritériím.

Součástí tohoto projektu je zejména odstranění stříšek, kontrolních stanišť (pevných staveb), změna dopravního značení atd.

1.3 Celkový objem přidělených národních zdrojů

Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů

Program Phare	Projekt č.	Název projektu	Zdroje přidělené na spolufinancování ze státního rozpočtu	Zdroje skutečně vynaložené ze státního rozpočtu	Termín ukončení projektu
Phare 2000	CZ 00.07.02	Schengenský IS a posílení hranic	209.355.600,00	263.507.000,00	31. 07. 2004
Phare 2002	CZ 02.07.01	Zlepšení ochrany hranic	54.941.400,00	132.671.850,00	31. 10. 2005
Phare 2002	CZ 02.07.02	Schengenský AP a IS (SIS) – II. fáze	32.201.765,00	53.240.509,00	31. 10. 2005
Phare 2003	CZ 03.05.05	Podpora Národního Schengenského IS	28.279.800,00	30.215.463,88	31. 10. 2006
CELKEM vynaložené finanční prostředky (v Kč)			324.778.565,00	479.634.822,88	

V následujících tabulkách výdajů nejsou zahrnuty ostatní provozní náklady a výdaje na zakoupení služebních dopravních prostředků a serverového vybavení SIS, VIS. Níže uvedené výdaje se týkají zejména zařízení na kontrolu dokladů, softwaru, kamerových systémů apod.

Tabulka č. 8: Vynaložené výdaje na materiálové vybavení Služby cizinecké a pohraniční policie s lokalizací na mezinárodních letištích ČR v letech 2005–2007

Rok 2005 (Kč)

Letiště	Vynaložené výdaje na materiálové zabezpečení
Praha – Ruzyně	1.639.742
Hradec Králové – Pardubice	242.756
Brno – Tuřany	850.000
Ostrava – Mošnov	261.000

Rok 2006 (Kč)

Letiště	Vynaložené výdaje na materiálové zabezpečení
Praha – Ruzyně	210.000
Hradec Králové – Pardubice	298.154
Brno – Tuřany	1.139.000
Ostrava – Mošnov	1.280.000

1. pololetí roku 2007

(Kč)

Letiště	Vynaložené výdaje na materiálové zabezpečení
Praha – Ruzyně	
Hradec Králové – Pardubice	92.696
Brno – Tuřany	588.000
Ostrava – Mošnov	1.510.000

Pokud jde o oblast konzulární služby, tato služba je integrální součástí MZV ČR. Na nákladech spojených s vízovou činností se podílí několik útvarů MZV ČR, které tyto náklady samostatně nevidují. Z tohoto důvodu nelze náklady na vízovou činnost konzulární služby jednoznačně vyčíslit.

2. ANALÝZA POŽADAVKŮ V ČLENSKÉM STÁTĚ

2.1 Požadavky České republiky v souvislosti s výchozí situací

2.1.1 Oblast ochrany a ostraha hranic

Jelikož ČR již nevykonává ochranu žádné vnější pozemní hranice Schengenu, budou se další aktivity spojené se čtyřpásmovým modelem ochrany hranic soustřeďovat na zdokonalení a modernizaci postupů a metod v relevantních pásmech (tiers) ochrany hranic. Jedná se o následující aktivity:

- aktivity ve třetích zemích (styční důstojníci, konzulární činnost a spolupráce),
- posilování a výstavba informačních systémů (SIS II, VIS),
- prohlubování mezinárodní spolupráce,
- důkladnější ochrana vzdušných hranic.

S těmito aktivitami souvisí také školení personálu po odborné a jazykové stránce.

Vysílání styčných důstojníků bude Česká republika věnovat zvýšenou pozornost, mimo jiné byla vládou v roce 2008 schválena nová koncepce pro tuto oblast. Styční důstojníci České republiky vysílání do zahraničí, do jejichž kompetence spadají otázky migrace, jsou významným prvkem ochrany hranic, boje proti nelegální migraci a monitorování a analýzy migračních proudů v schengenském teritoriu.

Bezpečnostní rizika, která nelegální migrace přináší, bude muset ČR eliminovat v nových podmínkách způsobem, který umožní rychlou a jednotnou reakci.

Integrovaný model zabezpečení hranic je důležitým nástrojem zajištění vnitřní bezpečnosti a zejména ochrany proti nelegálnímu přistěhovalectví, který spočívá v zavedení souboru komplementárních opatření, v rámci kterých se rozlišují 4 pásma:

1. činnost ve třetích zemích, zejména v zemích původu a tranzitních zemích,
2. mezinárodní spolupráce související s ochranou hranic,
3. opatření na vnějších hranicích – ochrana hranic (hraniční kontrola a ostraha hranic)
4. další aktivity realizované na území schengenských států a mezi těmito státy.

Služba cizinecké a pohraniční policie bude spolupůsobit ve všech pásmech ochrany státních hranic.

V prvním pásmu jsou aktivity mimo území České republiky a schengenského prostoru – v zemích původu a tranzitu. Tyto aktivity slouží jako přímý prvek ochrany hranic nebo jako prevence. Jedná se mimo jiné o vysílání styčných důstojníků a poradců pro doklady do třetích zemí, zpracovávání žádostí o udělení víza, sběr informací apod.

Ve druhém pásmu ochrany vnějších hranic je zahrnuta multilaterální, bilaterální a místní spolupráce. Tato spolupráce probíhá se všemi sousedními státy a jejím cílem je zvýšení účinnosti ochrany vnějších hranic schengenského prostoru využitím prostředků mezinárodní spolupráce.

Třetí pásmo zahrnuje ochranu vnější hranice, kterou bude mít ČR po svém vstupu do Schengenského prostoru pouze na mezinárodních letištích provozujících vnější (neschengenské) lety.

Ve čtvrtém pásmu jsou zařazeny aktivity na území ČR, které jsou namířeny proti nelegální migraci a přeshraniční kriminalitě. Tyto aktivity zahrnují kontroly prováděné za účelem zjištění legálnosti pobytu na území, činnosti zaměřené proti nelegálnímu zaměstnávání cizinců, činnosti zaměřené na potírání trestné činnosti v souvislosti s nelegální migrací, vyhošťování osob pobývajících na území nelegálně a také případné znovuzavedení kontrol na vnitřní hranici. Na naplnění těchto úkolů se budou v maximální míře podílet všechny organizační články služby CP.

Vzdušné hranice

V ČR je 5 velkých letišť s mezinárodním veřejným provozem a 12 letišť s mezinárodním neveřejným provozem, která odbavují neschengenské lety.

V rámci ochrany těchto vnějších hranic je z hlediska používané techniky nutná modernizace pracovních stanic, a to včetně doplňkového technického vybavení k těmto stanicím a dále zejména nákup nových biometrických zařízení.

Pro zajištění požadované ochrany vnějších hranic na mezinárodních letištích s využitím informačních systémů je nezbytné navýšení kapacity sítí WAN a zajištění redundance vnitřních sítí LAN, nákup nových serverů s dostatečným datovým úložištěm pro záložní lokální kopie všech informačních systémů (CIS, VIS, SIS, SML G2).

S problematikou mezinárodních letišť souvisí vybudování systému sledování a kontroly dodávky energií (technický dispečink). Tento systém zajišťuje správné fungování všech klíčových energetických systémů letiště s důrazem na dodávku elektřiny tak, aby veškeré napojené bezpečnostní systémy pracovaly bezproblémově i v případě výpadku proudu. Tento systém zahrnuje prvky automatického monitoringu a vyhodnocení situace a v konečné podobě bude schopen i dálkově ovládat všechny energetické uzly.

Dále je třeba vybudovat monitorovací systém pro sledování osob a aut v předletištním prostoru, který umožní sledovat pohyb osob a vozidel v zájmovém prostoru před letištní halou a před dalšími letištními budovami. Tento umožní identifikaci typu vozidla a jeho SPZ i identifikaci osob. Další požadavky na poli mezinárodních letišť představují zabezpečení perimetru letiště (technické prostředky kontroly perimetru, dopravní prostředek na kontrolu perimetru) a rovněž i dobudování staveb souvisejících se schengenskými požadavky.

Kvůli ochraně vnějších hranic je třeba vytvořit Schengenský informační systém (SIS), Vízový informační systém (VIS) přístupný pro bezdrátové komunikační prostředky, a když dojde k překročení kapacity mobilních terminálů, musí být zajištěna možnost přístupu i do Cizineckého informačního systému.

Pořízení radiostanic G2 vybavených Bluetooth adaptéry a zajištění dostupnosti nezbytných datových zdrojů ze SIS a VIS a případně také CIS na přístupové bráně MATRA umožní provádění on-line kontrol v příslušných policejních informačních systémech. Tato opatření se budou financovat ze státního rozpočtu.

Ostraha letišť

Dále je nutné pro zlepšení ochrany letišť dobudovat kamerové monitorovací systémy, doplnit vhodnou techniku pro noční vidění (termovize), aby mohl být zajištěn dozor nad letišťem i v nočních hodinách.

Odhalování padělaných dokladů

S ohledem na zvyšující se význam odhalování padělaných a pozměněných dokladů pro zamezení nelegální migrace dojde i v této oblasti k postupnému rozšíření činnosti v souladu s celoevropským vývojem. Proto je nutná modernizace přístrojů používaných při detekci pozměněných cestovních dokladů. Jedním z úkolů bude zajištění vstupních informací o vzorech dokladů i o specifických zneužitých dokladech do informačního systému FADO a transformace informací z FADO do interní policejní sítě. Cílem je zlepšit spolupráci s centrálními pracovišti pro prověřování pravosti dokladů v EU i mimo EU.

S ohledem na zlepšení ochrany vnějších hranic musí souběžně probíhat příprava a školení policistů se zaměřením především na prohlubování profesních dovedností, které mají přímý vztah k provádění hraniční kontroly a působení styčných důstojníků ve třetích zemích.

2.1.2 Styční důstojníci

Působení styčných důstojníků by do budoucna mělo doznat určitých změn. V souvislosti s narůstajícím významem agendy týkající se boje proti nelegální migraci a mezinárodní migraci obecně, bude této problematice věnována větší pozornost, což se kromě budoucího výběru destinací (mj. na základě stanoviska Analytického centra pro ochranu hranic a migraci) promítne i do systému vzdělávání styčných důstojníků.

Kandidáti na styčné důstojníky absolvují dle nové koncepce specializované vzdělávání, které bude tvořit systém průběžného a dlouhodobého vzdělávání v širokém spektru migrační problematiky, zahraničněpolitické problematiky, konzulárních dovedností a jazykových schopností.

Databázi styčných důstojníků pro migraci bude spravovat MV ČR. Jednotliví kandidáti v rámci databáze budou vybíráni ad hoc pro aktuálně rizikové destinace. O výběru destinace, délce pobytu i personálním obsazení bude rozhodovat MV ČR.

Pro realizaci výše uvedených vzdělávacích aktivit bude nutné plně využívat nejen kapacit Střední policejní školy v Holešově a školních policejních středisek, ale také vlastní kapacity (viz níže). Část školení bude realizována na Diplomatické akademii Ministerstva zahraničních věcí.

2.1.3 Informační technologie

2.1.3.1 SIS

Stejně nezbytné jako příprava na fungování SIS II, vybudování národního komunikačního rozhraní pro SIS II v souladu se závěrečným řešením a fungováním centrálního systému SIS II je nezbytná příprava kategorií dat pro SIS II a jejich migraci ze systému SISone4all do SIS II. Provoz a fungování národní součásti SIS II bude vyžadovat přijetí příslušných personálních a technických opatření a další vzdělávání koncových uživatelů systému SIS II.

Časový posun implementace centrální součásti SIS II, kterou bude provádět Evropská komise v následujících letech, povede nevyhnutelně k úpravám a změnám aplikací vyplývajících z technických předpisů a specifikací (ICD, DTS) u všech národních součástí systému SIS II provozovaných v jednotlivých členských státech. Kvůli tomu bude nutný i zásah do softwarového a částečně i do hardwarového vybavení.

Dokončení projektu SIS II se plánovalo na konec roku 2008, ale tento harmonogram se změnil v závislosti na přípravě ústřední části SIS II a té se také přizpůsobí.

2.1.3.2 VIS

Předpokladem aplikace Schengenského acquis v České republice je plně funkční národní vízový informační systém. Národním vízovým informačním systémem v České republice se stane NS-VIS (Národní systém – VIS koordinovaný Ministerstvem vnitra České republiky) a související systém VIS-MFA.

VIS-MFA zajišťuje komunikaci mezi ředitelstvím služby cizinecké a pohraniční policie a zastupitelskými úřady České republiky, což spočívá ve výměně jednotlivých dávek s údaji o žadatelích o víza, které zastupitelské úřady České republiky shromáždí po celém světě (přibližně 110 zastupitelských úřadů). Systém VIS-MFA dodává vízové údaje systému NS-VIS za účelem zpracování a přijetí rozhodnutí o udělení víza nebo zamítnutí žádosti o vízum. Následně systém NS-VIS odesílá tato rozhodnutí přes systém VIS-MFA zpět na zastupitelské úřady. Systém VIS-MFA se nepoužívá na zpracování biometrických dat; používá se pouze k jejich sběru a následně je odesílá do národního systému, který spadá do pravomoci Ministerstva vnitra ČR.

Investiční nároky vyplývající z programu projektu VIS-MZV na rok 2007 zahrnují pouze cenu za analýzu systémových požadavků pro systém VIS-MFA, návrh systému a cenu za bezpečnostní a organizační studii.

Cena za vývoj systému a odzkoušení, cena za integraci systému do centrálního VIS a cena za zkušební provoz systému se rozpustí v jednotkové ceně na jedno dodané pracoviště.

2.1.4 Zlepšení analýzy rizik – ve spolupráci s pracovištěm ANACEN

Prostřednictvím pobočky Analytického centra, které sídlí na Policejním prezidiu, bude vypracován zdokonalený systém posuzování rizika/informačního toku, který zajistí, aby příslušníci policie zajišťující ochranu hranic obdrželi výsledky analytického posudku a mohli je odpovídajícím způsobem použít při své každodenní práci. Zároveň bude zajištěno shromažďování příslušných informací a jejich zpracování na místní, regionální a ústřední úrovni.

Hlavním cílem je vybudovat nový systém analýzy rizik v souladu s výše uvedeným účelem. Dále by měly být vypracovány standardy výměny analytických informací na úrovni EU. Pracovníci, kteří se touto problematikou zabývají, by měli být řádně proškoleni.

2.1.5 Vízová politika a konzulární spolupráce

Se zapojením ČR do schengenské spolupráce vyplývá pro konzulární službu ČR několik zásadních úkolů. Jedná se zejména o zdokonalení systému vzdělávání konzulárních pracovníků, dále je to zavádění nových informačních technologií do vízového procesu, včetně realizace projektu Vízového informačního systému. V neposlední řadě je nutno zvýšit též úroveň zabezpečení vízových a konzulárních úseků ZÚ.

2.1.5.1 Zavádění systému VIS do vízového procesu

Oproti současnosti se bude vízový proces pro všechna víza lišit snímáním biometrických prvků (otisků prstů a fotografií).

Fotografii doposud předkládal žadatel o vízum spolu s žádostí o vízum a nebyly od něho požadovány otisky prstů. Po zprovoznění VIS-MZV a NS-VIS ČR bude fotografie žadatele pořizována při podání žádosti skenováním papírové fotografie (viz návrh Společné konzulární instrukce bod 1.2.a) a zároveň mu budou sejmuty otisky všech 10 prstů. Otisky prstů bude možné využívat k identifikaci osoby (vyhledávání v databázi otisků prstů) či ověření totožnosti (porovnání jedna ku jedné).

Subjekty podílející se v ČR na procesu udělování víz po vstupu do Schengenu a po připojení k VIS oproti stávajícímu stavu se v zásadě nezmění. Dojde ke změně počtu některých konzulárních pracovišť na ZÚ v důsledku změn ve Společné konzulární instrukci a zavedení biometricky.

Navržený systém bude zajišťovat celý proces zpracování žádosti o vízum od okamžiku pořízení textových a biometrických údajů na českém ZÚ nebo odboru MZV ČR až do okamžiku činností souvisejících s udělením či zamítnutím víza včetně vedení příslušných evidencí.

Celý systém VIS-MZV, který řídí jednotlivé fáze zpracování žádostí, využívá komunikační infrastrukturu, HW a SW MZV a je rozdělen na následující části:

1. aplikační SW centrální části systému zajišťující shromažďování žádostí o vízum zpracovaných na ZÚ a na konzulárním odboru MZV, záznam informací, monitorování a správu systému. Pracuje v režimu 24/7;
2. klientská část systému pro ZÚ a konzulární odbor MZV sloužící pro všechny činnosti s vízovým procesem, které jsou v kompetenci MZV;
3. speciální klientská část systému na konzulárním odboru MZV zajišťující schvalovací proces vydávání víz určitým žadatelům, například diplomatům;
4. monitorování funkčnosti celého systému, resp. monitorování funkčnosti všech konzulárních aplikací, které slouží k vydávání cestovních, diplomatických, služebních pasů a vstupních víz;
5. komunikační systém vízového procesu, pracující s využitím komunikační infrastruktury MZV;
6. řízení a vyhodnocování bezpečnosti v procesu vydávání víz;
7. školicí pracoviště klientské části systému vybavené SW modulem pro testování celého procesu funkčnosti na cvičných datech a sloužící pro zácvik uživatelů.

Od 1. října 2008 probíhá pilotní projekt snímání otisků žadatelům o víza na ZÚ Káhira.

Rollout připojení na CS-VIS a zavedení otisků a jeho etapy bude ČR dělat přesně dle pokynů vedení projektu CS-VIS (projekt EU a EK, pracovní skupina VIS WG), biometrika (otisky 10 prstů) bude zavedena souběžně s tímto rolloutem.

Zvýšení úrovně zabezpečení vízových a konzulárních úseků ZÚ

Před MZV stojí úkol provést doplnění všech požadovaných nezbytných opatření vedoucích ke zvýšení bezpečnosti pracovníků na úsecích KO v těch úřadech, kde tyto požadavky

související se vstupem do schengenského prostoru splněny nejsou nebo celé objekty procházejí rekonstrukcí. Bezpečnostní odbor MZV rozložil plán realizace bezpečnostních opatření do let 2007–2013.

Z hlediska technických opatření se jako nutné jeví provést některá opatření na konzulárních a vízových úsecích ZÚ. Především je třeba vybavit konzulární úseky ZÚ potřebnými technickými prostředky a na některých ZÚ provést nezbytné stavební úpravy.

2.1.6 Vzdelávání pracovníků

2.1.6.1 Vzdelávání konzulárních pracovníků

Je nezbytné zkvalitnit teoretickou přípravu spočívající v systematickém osvojování znalostí příslušných právních i interních předpisů upravujících konzulární a vízovou činnost. Toho je možné dosáhnout jen pod vedením zkušených lektorů.

Dále se jeví jako nezbytné, aby konzulární pracovníci získali během procesu zaškolení praktické návyky a dovednosti, kterých je zapotřebí pro kvalitní výkon funkce na ZÚ, a to zejména při výkonu vízové agendy. Toho je možné dosáhnout zejména vytvářením modelových situací. V této souvislosti je též zapotřebí, aby absolventi získali takové taktické dovednosti, jako je způsob vedení pohovoru se žadateli o vízum apod.

Vzdělání by mělo být doplněno krátkým konverzačním kursem s konzulárním a vízovým zaměřením v hlavních jazycích (ruština, angličtina).

Školicí systém by se dal zdokonalit vytvořením specializovaného školicího střediska pro konzulární a vízové pracovníky. Součástí tohoto školicího střediska by bylo modelové konzulární a vízové pracoviště, které by co nejdříve simulovalo situaci na konzulárním úseku ZÚ, včetně vybavení běžně používanými předpisy, pomůckami, tiskopisy a počítačovými programy. Pracoviště by bylo využíváno v rámci pevně stanoveného dvoutýdenního školicího modulu v rámci předvýjezdové přípravy dlouhodobě vysílaných pracovníků, který by se opakoval cca 5× ročně. Současně by pracoviště sloužilo i operativně dle potřeby konzulárního odboru pro zaškolování krátkodobých výpomocí a průběžného školení kmenových pracovníků konzulárního odboru. Toto středisko bude zřízeno na Diplomatické akademii Ministerstva zahraničních věcí a školicí modul bude zřízen s pevně danou strukturou a osnovami.

Dále se jeví jako žádoucí, aby byla navázána rutinní spolupráce se školicími pracovišti jiných resortů, zejména Ministerstva vnitra ČR a Ministerstva spravedlnosti ČR. Jejich prostřednictvím by pak absolventi měli mít možnost seznámit se s činností specializovaných pracovišť. Jednalo by se zejména o způsob odbavování na hraničních přechodech. V této souvislosti je významné také to, aby budoucí konzulové získali poznatky o způsobu řešení a prevence závažné trestné činnosti, jako je např. nelegální výroba a přeprava narkotik a obchodování s lidmi.

Každé modelové vízové pracoviště musí být vybaveno následujícím HW a SW: počítač, LCD monitor, inkoustová tiskárna na tisk vízových štítků splňující příslušnou specifikaci (barevná inkoustová tiskárna s možností tisku formátů A4, A5, A6, se zaručeným naváděním dokumentů orientovaných na šířku i na výšku, aniž by při jejich zpracování došlo ke zhoršení kvality, zárukou nastavení okrajů, infračerveným tiskem, který lze zpracovat přes čtečku

strojově čitelných dokladů, minimálním rozlišením 2400×1200 dpi, kamera, čtečka dokladů, čtečka otisků prstů.

Popis školicího modulu:

Příprava bude zahrnovat teoretickou a praktickou část.

Teoretická část předpokládá podrobné seznámení s relevantními předpisy (schengenské acquis, zákon o pobytu cizinců na území ČR, interní předpisy MZV), jejichž znalost je nezbytná pro práci na konzulárním úseku ZÚ. Teoretická část předpokládá přednášky a čas pro samostudium.

Praktická část:

- 1) simulovaný nácvik práce vízového a konzulárního pracovníka „u přepážky“
- 2) psychologická příprava obsahující např. nácvik jednání s obtížnými klienty, sdělování „špatných zpráv“, nácvik komunikace s lidmi v obtížné životní situaci atd.
- 3) jazykový kurz zaměřený na právnické výrazy.

Způsob realizace: při realizaci kurzu se předpokládá spolupráce s dalšími věcně příslušnými rezorty a jejich vzdělávacími institucemi, tedy s Ministerstvem vnitra ČR a Ministerstvem spravedlnosti ČR (včetně vězeňské služby). Předpokládá se lektorské zajištění pracovníky odboru konzulárních činností a odboru konzulárních koncepcí a metodiky MZV, MV, MS, specializovanými psychology, jazykovými lektory působícími např. na právnických fakultách atd.

Způsob ukončení kurzu: závěrečný test.

Výhled do budoucna: základní čtrnáctidenní kurz bude po vyhodnocení jeho účinnosti možné prodloužit na 3–4 týdny. Předpokládá se, že absolvování tohoto kurzu bude podmínkou pro výjezd pracovníků na konzulární úseky ZÚ. Počítáme s rozšířením jeho frekventantů na smluvní a podle možností též místní síly (s přihlédnutím k jejich jazykovým schopnostem), které by v rámci svých soukromých cest do ČR absolvovaly kurz mimo rámec řádné dovolené.

2.1.6.2 Vzdělávací procesy a požadavky pro policisty

Do vzdělávacích procesů studentů PČR se implementují následující právní normy a osnovy relevantní k Evropské unii – „Core curriculum“:

- a) Dohoda mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, SRN a Francouzské republiky o postupném rušení kontrol na společných hranicích, podepsaná v Schengenu v Lucemburském velkovévodství dne 14. června 1985 a Schengenská prováděcí úmluva
- b) Nařízení evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) a doporučení Komise, kterým se zavádí „Praktická příručka pro pohraniční stráž“ pro použití příslušnými orgány členských států při výkonu hraniční kontroly osob

- c) Směrnice Rady, kterou se definuje napomáhání k nepovolenému vstupu, přechodu a pobytu (2002/90/ES ze dne 28. listopadu 2002)
- d) Rámcové rozhodnutí Rady o posílení trestního rámce s cílem zabránit napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu (2002/946/SVV ze dne 28. listopadu 2002)
- e) Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a mechanismy pro určení členského státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v jednom z členských států
- f) Směrnice Rady o kontrole nabytí a držení zbraní (91/477/EHS)
- g) zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR ve znění pozdějších novel
- h) zákon č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších novel
- i) zákon č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic ČR
- j) zákon č. 312/2001 Sb., o státních hranicích
- k) zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech
- l) zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech
- m) zákon č. 119/2001 Sb., o zbraních a střelivu
- n) zákon č. 21/2003 Sb., o dočasné ochraně
- o) modul pro vzdušnou hranici Agentury Frontex
- p) modul pro pozemní hranici Agentury Frontex

Obsah výuky v rámci ochrany vzdušné hranice vychází z těchto okruhů:

- a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2320/2002 ze dne 16. prosince 2002, kterým se vytváří společná pravidla v oblasti bezpečnosti civilního letectví
- b) Schengenský hraniční kodex (příloha 6, část 2 – vzdušná hranice) – Postupy při kontrole na mezinárodních letištích
- c) Nařízení Komise (ES) č. 1138/2004 ze dne 21. června 2004 o společné definici kritických částí vyhrazených bezpečnostních zón na letištích
- d) Nařízení Rady 2003/110/ES ze dne 25. listopadu 2003 o pomoci při tranzitu za účelem vyhoštění vzdušnou cestou
- e) Činnosti na letištích (bezpečnostní opatření, general aviation, spolupráce s jinými subjekty, nouzové postupy a krizové řízení
- f) Hraniční kontrola (profilování a prvotní dotazování, smíšené lety, víza, odepření vstupu a návraty, odepření vycestování, ceniny – letenky, zavazadlová značení, jazyková znalost, zvláštní lety, analýza rizik, organizovaný zločin)
- g) SIS, VIS, EUORODAC.

V rámci specializačních kurzů budou policisté cvičeni tak, aby byli schopni vykonávat činnosti ve druhé linii včetně dohledu a vyšetřování:

- a) Analýza rizik a výměna informací;
- b) Kontrola před přiletem;

- c) Azyl, dočasná ochrana;
- d) Tranzitní prostor;
- e) Veřejné prostory letiště;
- f) Letadlo – bezpečnostní kontrola na gatech;

Pro vzdělávání styčných důstojníků bude zpracován nový systém předvýjezdové přípravy a průběžného vzdělávání, který se bude skládat z oblastí:

- a) migrační
- b) zahraničněpolitická
- c) konzulární dovednosti
- d) vyjednávání, komunikace, psychologie
- e) jazykové schopnosti

K realizaci vzdělávacích aktivit styčných důstojníků bude využívána Střední policejní škola v Holešově a školní policejní střediska a rovněž Diplomatická akademie Ministerstva zahraničních věcí.

Požadavky

V souvislosti se začleněním Vyšší odborné školy do SPŠ MV v Holešově a implementací CCC pro pohraniční stráž do výuky ZOP studentů PČR SCPP je třeba vybudovat odpovídající učebně výcvikovou základnu. V současné době SPŠ MV v Holešově disponuje odbornými učebnami, ve kterých probíhá výuka cizinecké a pohraniční policie, informatiky a výpočetní techniky a cizích jazyků.

Z výše uvedeného přehledu hlavních právních norem a aplikace z nich vyplývajících výukových cílů do vzdělávacího procesu je zřejmé, že jsou kladeny velké vědomostní a dovednostní nároky na studenty a na pedagogické a didaktické schopnosti učitelů. V této souvislosti je třeba zmínit, že učebně výcviková základna školy neodpovídá současným trendům ve vzdělávání, tzn., že odborné učebny a jejich přístrojové vybavení, počítačová technika, didaktická technika a další pomůcky jsou částečně zastaralé nebo zcela chybí. Chybí také pracoviště na výuku specifických činností odehrávajících se na mezinárodním letišti.

V následujících letech je proto nezbytné modernizovat stávající odborné učebny včetně jejich vybavení a tím výrazně zlepšit podmínky pro odbornou výuku v oblasti ochrany vnější schengenské hranice, cizinecké problematiky apod.

Další kategorií, kterou nelze opomenout, je zajištění investic spojených se Schengenským informačním systémem (SIS) a s Vízovým informačním systémem (VIS). Jedná se zejména o zajištění odpovídající technické podpory a zařízení, o propagaci systematické a pravidelné spolupráce v této oblasti s dalšími členskými státy, o iniciativu odpovědných pracovníků na dalším vývoji informačních systémů, o nákup zařízení v oblasti informačních technologií, o modernizaci stávající výpočetní techniky, o zvýšení její kapacity jako celku. S tím dále souvisí šíření informací o příslušných systémech a nástrojích, včetně odborné literatury, jako je vytvoření praktických uživatelských a metodických příruček, předávání kvalitních vnitrostátních informací vkládaných do jednotné osnovy informačních systémů zajišťujících vzájemnou komunikaci a kompatibilitu.

Z hlediska výuky cizích jazyků je třeba zajistit investice do vybavení, které by umožňovalo za velmi krátký čas a s co největší efektivitou sjednotit velice rozdílné vstupní znalosti studentů a dále na ně navázat odbornou problematikou, kterou využijí při odbavovacím procesu na mezinárodním letišti. Z našeho pohledu se jedná zejména o cestu interaktivní výuky včetně využití možností zapojení zahraničních odborníků a rodilých mluvčích do vyučovacího procesu.

2.2 Operační cíle České republiky navržené ke splnění daných požadavků

Po svém vstupu do schengenského prostoru Česká republika zabezpečuje svůj díl ochrany společného prostoru svobody, bezpečnosti a spravedlnosti. Za tímto účelem musí plnit nové povinnosti – tzv. kompenzační opatření sestávající z vysoce standardních činností ve třetích zemích, ochrany vnějších hranic, včetně analýzy rizik a informačních technologií, vývoji efektivní policejní spolupráce a společných postupů při implementaci vízové politiky. Vysoká úroveň výše uvedených činností je podmíněna řádným fungováním a používáním systému SIS.

Česká republika nemá žádné vnější pozemní hranice. Analýza požadavků v oblasti Schengenského acquis určila různá opatření, která budou muset být v následujících letech realizována. Patří k nim především úkoly stanovené v Národním plánu řízení ochrany státních hranic České republiky a Schengenském akčním plánu 2008.

Za hlavní cíle v této oblasti lze označit:

- další posilování vzdušných hranic v České republice pomocí technického vybavení (zvláštní provozní vybavení, dopravní prostředky, systémy pro ostrahu a monitoring, záložní centrum);
- fungování systému N-VIS v souladu s vybudováním a provozem ústřední součásti VIS a příslušnými programovými a technickými specifikacemi;
- další budování národního komunikačního rozhraní pro systém SIS II v souladu se závěrečnou specifikací a fungováním ústřední součásti systému SIS II a příslušnými specifikacemi pro software a hardware;
- v souladu s budováními integrované ochrany hranic je třeba se zaměřit na zdokonalení analýzy rizik za účelem boje proti nelegální migraci a zločinu souvisejícímu s překračováním vnějších hranic. V tomto směru budou muset být přijata opatření týkající se shromažďování, metodické analýzy a použití příslušných statistických dat a informací prostřednictvím příslušných informačních systémů;
- na základě závěrů schengenské evaluační zprávy je třeba věnovat zvláštní pozornost vzdělávání příslušníků pohraniční policie a školení v oblasti odhalování falešných a padělaných dokladů, profilování cestujících a analýzy rizik;
- v souladu s přípravou vízových pracovníků na výkon činností spojených s vydáváním víz, odhalováním falšovaných a padělaných cestovních dokladů a používáním VIS je třeba zajistit další teoretické a praktické vzdělávání, které se bude vázat k jejich pravidelnému střídání v různých konzulárních agendách. Pro tyto účely bude vybudováno konzulární školicí pracoviště. Pro styčné důstojníky bude zaveden nový modul školení.

Na základě výše uvedeného byly stanoveny tyto operační cíle České republiky:

Operační cíl 1

Posílení efektivity systému ochrany hranic na mezinárodních letištích.

Operační cíl 2

Zvýšení schopnosti pohraniční stráže provádět hraniční kontroly a ostrahu na mezinárodních letištích pomocí nejmodernějšího technického vybavení, dopravních prostředků a komunikační techniky.

Operační cíl 3

Zlepšení podmínek na zastupitelských úřadech, pokud jde o jejich bezpečnost a vybavení.

Operační cíl 4

Lepší funkčnost národní součásti Vízového informačního systému a národní součásti Schengenského informačního systému, systému API, vybudování záložního centra.

Operační cíl 5

Efektivnější posuzování a řízení migračních toků prostřednictvím analýzy rizik a posílení boje proti nelegální migraci.

Operační cíl 6

Lepší plnění úkolů souvisejících s uplatněním právních nástrojů Evropského společenství v oblasti vnějších hranic a víz a posílení pravomocí a odborných znalostí orgánů odpovědných za řízení ochrany vnějších hranic a konzulárních úřadů.

3. STRATEGIE ZAMĚŘENÁ NA DOSAŽENÍ CÍLŮ

Celkový cíl víceletého programu FVH 2007–2013 se bude naplňovat prostřednictvím jednotlivých priorit Společenství a jeho účelem **je postupné posilování integrovaného systému ochrany hranic a zlepšení systému ochrany vnějších hranic České republiky v souladu s národně vymezenými operačními cíly.**

3.1 Priorita č. 1

Podpora při dalším postupném zavádění společného systému správy hranic, pokud jde o kontrolu osob a ostrahu vnějších hranic

Cíl strategie: bezpečnost na mezinárodních letištích

Tohoto cíle bude dosaženo modernizací a pořízením technického vybavení pro kontrolu dokladů, monitorovacích a kamerových systémů a dalších systémů vnější bezpečnosti na mezinárodních letištích v souladu s operačními cíly 1 a 2.

Příklady klíčových opatření, která budou realizována v rámci této priority:

Akce 1:

- Investice do systémů vnější a vnitřní bezpečnosti, včetně systému řízení energií na mezinárodních letištích (kamerové systémy, CCD kamery, fyzické zabezpečení perimetru letiště)
- Indikátory výstupů – pořízení bezpečnostních systémů, kamerových systémů a CCD kamer na jednotlivých mezinárodních letištích
- Indikátory výsledků – zlepšení kvality ochrany vnějších hranic a bezpečnosti na mezinárodních letištích, zvýšení kvality optické kontroly prostoru

Akce 2:

- investice do přístrojů pro kontrolu pravosti dokladů např. Docutest, Docubox, Regula, VSC-4, Docucenter a investice do pracovišť pro dokumentaci padělaných dokladů (mikroskopy, digitální fotoaparáty, PC včetně grafického SW, skenery, lupy s přísvětlením apod.)
- Indikátory výstupů: pořízení nových přístrojů, výstavba moderního pracoviště pro kontrolu podezřelých dokladů
- Indikátory výsledků: urychlení odbavení cestujících, lepší kontrola dokladů a rychlejší kontrolování a vyhledávání padělaných dokladů

Akce 3:

- Investice do technického vybavení pro kontrolu v první linii (lampy s UV světlem, stolní polarizační lampy atd.)
- Indikátory výstupů: pořízení pevně zabudovaných lamp s UV světlem a stolních polarizačních lamp, včetně jejich instalace
- Indikátory výsledků: rychlejší kontroly dokladů a osob

Předmětné programové období

Tyto akce budou realizovány v rámci ročního programu v průběhu prvního programového období 2007–2010.

3.2 Priorita č. 3

Podpora při vydávání víz a při boji s nelegálním přistěhovalectvím, včetně odhalování falešných či padělaných dokumentů, prostřednictvím zdokonalené činnosti konzulárních a dalších útvarů členských států ve třetích zemích.

Cíl strategie: Rozvoj infrastruktury konzulárních úřadů

Jedním z hlavních cílů konzulární služby MZV ČR je zvýšit bezpečnost vízových úseků ZÚ a jejich pracovníků. Kromě toho je nezbytné splnit všechny požadavky vyplývající ze závazných doporučení schengenských evaluací v této oblasti na všech ZÚ. Tímto se odkazuje na operační cíle 3.

Z hlediska technických opatření je třeba provést některá opatření na konzulárních a vízových úsecích ZÚ. Především je nutné vybavit konzulární úseky ZÚ potřebnými technickými prostředky a na některých ZÚ provést nezbytné stavební úpravy.

Příklady hlavních opatření, která budou podpořena v rámci této priority:

- nákup trezorů – pořízení certifikovaných trezorů či trezorových skříní pro potřeby konzulárních úseků na ZÚ. V trezorech budou uskladněny vízové štítky a další písemnosti a materiály KO vyžadující zabezpečené uskladnění. Realistická představa je pořízení 10 trezorů ročně
- osazení bezpečnostních mříží – v rámci zvýšení bezpečnosti pracovníků vyslaných na ZÚ budou okna budov osazena ocelovými mřížemi, a to včetně namontování bezpečnostních fólií
- stavební úpravy ve vybraných ZÚ – situace v některých ZÚ je již delší dobu nevyhovující, zejména kvůli velkým proskleným plochám na vnějším obvodu KO. Takové části nelze zabezpečit. V rámci této akce bude na ZÚ provedena přestavba vnějších hranic KO na zděné stěny, budou osazeny bezpečnostní dveře a bezpečnostní okna a prostor bude zabezpečen elektronickými a mechanickými prvky. Touto úpravou se zásadně změní a zvýší bezpečnost pracovníků ZÚ při práci s žadateli o víza
- rozšíření kamerových dohledů v čekárnách – na základě inspekcí a požadavků schengenských evaluací na ZÚ ČR v zahraničí nejsou čekárny dostatečně vybaveny kamerovými dohledy s možností zpětného záznamu obrazu. Kamery s možností záznamu budou do čekáren konzulárních úseků ZÚ instalovány. Speciální kamerový systém s rozsahem vidění 360° a se záznamem prostoru v plném rozsahu bude zprostředkovávat přímý reálný pohled na prostor a současně zaznamenávat dění v místnosti a bude řízen konzulárními pracovníky. Realistická představa je instalace pěti kamerových systémů ročně
- výměna oken na konzulárních a vízových přepážkách – na několika úsecích KO, které dosud neprošly rekonstrukcí či bezpečnostní úpravou, nejsou osazena standardní, neprůstředná konzulární okna s podavačem a komunikačním zařízením. V rámci tohoto opatření bude na pěti ZÚ instalováno šest těchto bezpečnostních oken. Okna budou standardně neprůstředná, celistvá, s certifikovaným podavačem listin, s komunikačním zařízením. Osazení oken zásadním způsobem zvýší pasivní bezpečnost pracovníků KO na ZÚ

- dodávka bezpečnostních detekčních rámu – v rámci zvýšení bezpečnosti úseků KO budou na vstupy do čekáren KO osazeny bezpečnostní rámy a RTG přístroje, kterými budou kontrolovány osoby vstupující do ZÚ. Předpokládá se, že bezpečnostními detekčními rámy bude každý rok vybaveno 5 ZÚ
- Indikátory výstupů: pořízení bezpečnostního vybavení, kamerových systémů a stavební úpravy na ZÚ
- Indikátory výsledků: zvýšení bezpečnosti v prostorách ZÚ.

Předmětné programové období

Akce týkající se tohoto cíle se budou realizovat v průběhu celého období víceletého programu. V rámci každého ročního programu se budou akce realizovat na různých místech. Prostředky z Fondu by měly směřovat přinejmenším do těchto lokalit: zvýšení komplexní bezpečnosti na ZÚ – roční programy 2007, 2008 (ZÚ Bangkok, Pretorie), roční program 2009 (ZÚ Brasilia, Kijev), roční program 2010 (ZÚ Kinshasa, Santiago de Chile), roční program 2011 (Washington), roční program 2012 (ZÚ Hanoj, Madrid), roční program 2013 (ZÚ Accra, Luanda). Co se týče bezpečnostního vybavení, nejprve budou vybaveny ZÚ ve vysoce rizikových zemích (ZÚ Islámábád, Bejrút, Lvov, Hanoj, Brasilia, Ulánbátar, Mexiko, Kisinev, Minsk, Kinshasa, Bombaj atd.).

Níže popsané technické prostředky a služby vedoucí k zajištění ochrany a bezpečnosti na KO úsecích ZÚ budou realizovány během let 2007–2013 dodavatelským způsobem na základě předchozích zjišťovacích a projekčních činností. Algoritmus dosažení cíle je stanoven dle klíče:

1. zjišťovací fáze – stanovení požadavků na řešení jednotlivých ZÚ formou konzultace, zjištění na místě
2. projektová fáze – dodávka projektové dokumentace řešení konkrétních objektů
3. přípravná a zahajovací fáze – výběr dodavatele dle platných zákonů ČR a směrnic MZV
4. realizační část – provedení, dodávka a kompletace činnosti, její předání do užívání.

Časová náročnost realizace jednoho konkrétního projektu je odhadnuta podle náročnosti na dobu od 3 měsíců až po dobu 7 měsíců pro nejnáročnější realizaci rekonstrukce opatření.

3.3 Priorita č. 4

Podpora zřízení informačně-technologických systémů potřebných k provádění právních nástrojů Společenství v oblasti vnějších hranic a víz

A. Cíl strategie: spuštění informačně-technologických systémů na mezinárodních letištích

Vývoj a vybudování datových a informačních systémů, které jsou potřebné na hraničních přechodech pro účely ochrany vnějších hranic. Jedná se o operační cíle 1 a 4.

Příklady hlavních opatření, které budou podpořeny v rámci této priority:

Akce 1:

- Investice do vybudování záložního centra CIS – eliminace rizika ztráty přístupu k datovým zdrojům cizinecké policie při výkonu služby, tj. zejména při provádění hraničních kontrol

- Indikátory výstupů: vybudování záložního centra
- Indikátory výsledků: zvýšení spolehlivosti informačního systému.

Akce 2:

- Investice do terminálového řešení pro kontroly na letištích – zahrnuje serverové části, pevné terminály pro nahlížení do SIS, VIS a CIS a úpravy informačních systémů pro reorganizaci zpracování dat z klientských stanic na terminálové řešení
- Indikátory výstupů: zřízení serverových pracovišť, terminálů a upravených informačních systémů
- Indikátor výsledků: zrychlení odbavení cestujících.

Akce 3:

- Investice do techniky k předávání údajů o cestujících od leteckých dopravců – zahrnuje pořízení serverů, pracovních stanic a technického vybavení, vývoj a implementaci programového vybavení a pořízení technického řešení služby předávání údajů prostřednictvím datové sítě leteckých dopravců
- Indikátory výstupů: pořízení HW, SW programů
- Indikátory výsledků: zajištění bezpečného předávání dat.

Předmětné programové období

Akce týkající se tohoto cíle se budou realizovat v průběhu celého období víceletého programu. V rámci každého ročního programu se budou realizovat akce na různých mezinárodních letištích. Postupně a dle potřeb hlavních letišť bude vybavení instalováno na těchto letištích: Praha-Ruzyně, Brno, Karlovy Vary, Pardubice, Ostrava a České Budějovice.

B. Cíl strategie pro spuštění informačně-technologických systémů pro konzulární úřady

K významným cílům konzulární služby patří zdokonalit počítačový systém pro zpracování víz, zavádět nové technologie v oblasti výpočetní techniky a splnit požadavky vyplývající z příslušných rozhodnutí unijních orgánů v oblasti vízového procesu, včetně příslušného harmonogramu.

Za nejvýznamnější úkol v této oblasti lze považovat vývoj a instalaci Vízového informačního systému. Se zahájením provozu VIS souvisí velmi složitý a rozsáhlý úkol – ZÚ budou muset zahájit při nabírání žádostí o víza snímání biometrických údajů žadatelům a tyto údaje včetně alfanumerických dat žádostí vkládat do centrální databáze VIS.

To souvisí s operačními cíli 3 a 4.

Příklady hlavních opatření, která budou podpořena v rámci této priority:

- Investice do HW a SW VIS – 216 počítačových pracovišť DELL z celkem 755 (212 bude připojeno k VIS + cca 4 PC budou využity na testování), 2 aplikační servery, 2 databázové servery
- Investice do technického zařízení pro snímání biometrických údajů při vyřizování žádostí o vízum – 212 tiskáren Canon PIXMA iP4500 pro tisk Visa štítků, 212 laserových tiskáren Canon LBP2900B, 212 scannerů Canon CanoScan LiDE 90, 212 zařízení na snímání

biometrických dat Cross Match L SCAN GUARDIAN, 212 čteček pasů CBN nebo Vicomp VPR-600e

- Indikátory výstupů – pořízení HW a SW vybavení
- Indikátory výsledků – zvýšení efektivity a bezpečnosti systému udělování víz.

Předmětné programové období

Technické vybavení se bude pořizovat podle harmonogramu VIS tak, aby byly postupně vybaveny všechny ZÚ dle jednotlivých fází rolloutu.

Samotné řešení projektu VIS bylo rozděleno do sedmi fází:

- Fáze I. analýza požadavků na systém VIS-MZV a návrh systému – 1. 12. 2008
- Fáze II. vývoj a testování systému – 29. 12. 2008
- Fáze III. integrace systému s centrálním VIS – 1. 2. 2009
- Fáze IV. pilotní provoz systému – 1. 3. 2009
- Fáze V. ověřovací provoz systému s ostrými daty před rolloutem – 1. 5. 2009
- Fáze VI. rollout systému řízen vedením projektu VIS EU – 31. 5. 2009 – zprovoznění VIS na jednotlivých ZÚ dle následujících termínů:
1. etapa rolloutu - od 1. 6. 2009 do 31. 8. 2009 – ZÚ ČR v oblasti Severní Afriky, jedná se o instalaci přibližně 7 pracovišť
 2. etapa rolloutu - od 1. 9. 2009 do 28. 2. 2010 – ZÚ ČR v oblasti Blízkého východu a Afriky, instalace cca 15 pracovišť
 3. etapa rolloutu - od 1. 3. 2010 do 30. 11. 2010 – ZÚ ČR v oblasti Balkánu, Asie a Jižní Ameriky, instalace cca 70 pracovních stanic
 4. etapa rolloutu - od 1. 12. 2010 do 31. 5. 2011 – ZÚ ČR v oblasti Evropy, Severní Ameriky, Austrálie, Ruska a Číny, instalace více než 100 pracovních stanic.
- Fáze VII. akceptace administrativního ukončení projektu.

C. Cíl strategie: výměna know-how operátorů SIRENE

Podpora bezproblémového používání systému SIS II operátory SIRENE, zlepšení kvalifikace operátorů SIRENE v rámci mezinárodní výměny informací, doprovázené zkouškami připravenosti pracovníků provozovat SIS II. Jedná se o operační cíl 4.

Příklady hlavních opatření, která budou podpořena v rámci této priority:

- Česká republika bude v první polovině roku 2009 v Praze hostit setkání vedoucích systému SIRENE, kde si účastníci budou vyměňovat své praktické zkušenosti s používáním SIS. Na této akci se bude projednávat současný stav projektu SIS a následně proběhne zkušební fáze SIS II a zkoušky SIRENE. Pro účastníky ze všech členských států (128) je, kromě jiného, připraveno školení o funkčních prvcích SIS II a akce se zúčastní i zahraniční lektori (4). Celkový rozpočet akce je 776.800 Kč.

- Indikátory výstupů: účast 30 členských států

- Indikátory výsledků: zvýšení povědomí účastníků o funkčních prvcích systému SIS II, zlepšení metod policejní spolupráce.

Předmětné programové období

Akce se bude realizovat v rámci ročního programu 2008.

3.4 Priorita č. 5

Podpora na účinné a dobře fungující uplatňování příslušných právních nástrojů společenství v oblasti vnějších hranic a víz, zejména pak Schengenského hraničního kodexu a Evropského kodexu o vízech

A. Cíl strategie: Zřízení a realizace školicího programu pro příslušníky policie provádějící činnosti související s hraniční kontrolou.

Podpora výcviku příslušníků Policie ČR pro zkvalitnění a zefektivnění kontroly na vnějších hranicích schengenského prostoru, výcvik styčných důstojníků a poradců pro doklady. To se vztahuje k operačním cílům 2 a 6.

Příklady hlavních opatření, která budou podpořena v rámci této priority:

- Cizinecká problematika

Zlepšení výukové infrastruktury odbornosti cizinecká policie. Přestože dochází k transformaci Policie České republiky služby cizinecké a pohraniční policie na službu cizinecké policie, bude tato součástí PČR i nadále plnit významnou roli při ochraně vnější schengenské hranice na mezinárodních letištích. Z hlediska vzdělávacích cílů, které jsou uvedeny v současném RVP a CCC – modulu pro vzdušnou hranici a modulární koncepce vyšší odborné školy, je zapotřebí vybudovat odpovídající výcvikové pracoviště, kde se v rámci modelových situací studenti naučí tyto cíle naplňovat. Taktéž je třeba modernizovat současná pracoviště na odhalování padělaných a pozměněných dokladů novými technologiemi. V rámci mezinárodní spolupráce je nutné zajistit výměnu informací mezi resortními školami v jiných členských státech Evropské unie a v ČR včetně odborných lektorů.

- Informační a počítačová problematika

Rozšíření a zkvalitnění práce s informačními policejními systémy (investování do technického výukového vybavení pro práci s SIS a EURODAC). Dále se jedná o vybudování cvičných verzí informačních systémů spojených s ochranou vnější schengenské hranice, které budou využívány v rámci základní odborné přípravy, specializačních kurzů. V rámci mezinárodní spolupráce je taktéž nutné zajistit výměnu informací mezi resortními školami v jiných členských státech Evropské unie a SPŠ MV v Holešově.

- Jazyková problematika

Investice do jazykového vzdělávání je třeba vložit především do odborné jazykové úrovně, která se na mezinárodním letišti vyžaduje (zejména anglický jazyk). Jde především o investování do moderního počítačového vybavení, interaktivních didaktických prostředků a zapojení zahraničních lektorů do výuky jak v rámci základní odborné přípravy, tak specializačních kurzů.

- Problematika mezipředmětových vazeb

Na výuce ochrany schengenské hranice se mimo předmětového oddělení cizinecké a pohraniční služby podílejí i jiná odborná oddělení. Jak již bylo řečeno, jsou to například předmětová oddělení speciální přípravy, kriminalistiky, práva apod., která participují na vzdělávacím procesu cizinecké odbornosti v rámci základní odborné přípravy, specializačních kurzů a vyšší odborné školy. V následujících letech je třeba investovat finanční prostředky do rozvoje moderní didaktické techniky, nákupu vhodných technických prostředků pro výuku, vyžívat mezinárodní spolupráci – jak je výše uvedeno i na těchto zmíněných odděleních.

- Logistická problematika

Je třeba mít na zřeteli také investice spojené s modernizací objektů sloužících k přípravě učitelů na vyučovací hodiny. Jedná se zejména o vybudování patřičné logistické základny, ve které budou učitelé vybaveni moderními učebnami a technickými pomůckami, literaturou apod. (dále např. modernizace objektů sloužících k samostatné přípravě studentů studujících odbornost cizinecké služby tak, aby mohli při samostudiu využívat moderní zázemí školy).

- Zdokonalení pracoviště pro školení policistů, nákup HW a SW pro průběžné proškolení policistů, realizace speciálního vzdělávání styčných důstojníků

- Indikátor výstupů – zvýšení počtu a rozsahu školení policistů a styčných důstojníků, zkvalitnění výukové infrastruktury a didaktických pomůcek

- Indikátor výsledků – počet proškolených policistů, styčných důstojníků

Předmětné programové období

Opatření související s tímto cílem budou realizována v různém rozsahu v průběhu celého období víceletého programu se zaměřením na pořízení vybavení v ročních programech 2007, 2008, 2009. Dále budou investice zaměřeny na modernizaci zastaralého vybavení, projekty mezinárodní výměny know-how atd.

B. Cíl strategie: Vytvoření a realizace školicího programu pro konzulární pracovníky, kteří zpracovávají žádosti o víza od příslušníků třetích zemí

Jak již bylo naznačeno výše u operačního cíle 6, mezi prioritní úkoly konzulární služby patří zkvalitnit systém vzdělávání konzulárních pracovníků. Zdokonalení systému zaškolení lze dosáhnout vytvořením specializovaného školicího pracoviště pro konzulární a vízové pracovníky. Navrhuje se, aby bylo pracoviště zřízeno při diplomatické akademii MZV. Zároveň je třeba vytvořit školicí modul s pevně stanovenou strukturou a osnovami.

Součástí školicího pracoviště by bylo i vytvoření modelového konzulárního a vízového pracoviště, které by co nejvěrněji simulovalo situaci na konzulárním úseku ZÚ, včetně vybavení běžně používanými předpisy, pomůckami, tiskopisy a počítačovými programy.

Pracoviště by bylo využíváno v rámci pevně stanoveného dvoutýdenního školicího modulu v rámci předvýjezdové přípravy dlouhodobě vysílaných pracovníků, který by se opakoval cca 5× ročně. Současně by pracoviště sloužilo i operativně dle potřeby konzulárního odboru pro zaškolení krátkodobých výpomocí a průběžného školení kmenových pracovníků konzulárního odboru.

Po vyhodnocení potřeb i možností MZV se pro začátek jeví jako vhodné, aby délka školicího modulu byla 10 pracovních dnů.

Příklady klíčových opatření, která budou realizována v rámci této priority:

- vytvoření specializovaného školicího pracoviště pro konzulární a vízové pracovníky
- vytvoření školicího modulu s pevně stanovenou strukturou a osnovami, včetně jeho vybavení běžně používanými předpisy, pomůckami, tiskopisy a počítačovými programy dle popisu uvedeného v kapitole 2.
- Indikátory výstupů: vytvoření školicího pracoviště, vytvoření školicího modulu, pořízení vybavení a pomůcek
- Indikátory výsledků: zvýšení počtu školených konzulárních a vízových pracovníků

Předmětné programové období

Akce související s tímto cílem se budou realizovat v průběhu celého víceletého programu. Hlavní investice jsou spojené s přípravou modulu a specializovaného školicího pracoviště, které by se měly realizovat v rámci ročních programů 2007 a 2008.

4. SLUČITELNOST S OSTATNÍMI NÁSTROJI

4.1 Kontrola hranic

Zřízení či modernizace provozního zařízení sloužícího ke kontrole vnějších hranic umožní koordinovat činnost všech vnitrostátních orgánů vykonávajících kontrolu vnějších hranic.

Toto zařízení bude kompatibilní se zařízením dalších členských států, se kterými bude schopno vyměňovat informace a bude zohledňovat výsledky společné integrované analýzy rizik.

Významnou součástí činnosti na úseku mezinárodní spolupráce bude i nadále plnění úkolů vyplývajících ze zastoupení služby cizinecké policie v pracovních skupinách Rady EU (SCIFA/Mixed Committee, Hranice, Víza, CIREFI, Migrace a vyhoštění, Hranice/Falešné doklady) a pracovních výborech Evropské komise (Eurodac, Výbor pro SIS II a VIS, Výbor pro jednotný formát víz) či z účasti na společných operacích a pilotních projektech Agentury Frontex.

Všechna tato opatření směřují k tomu, aby docházelo k postupnému naplňování Plánu pro řízení vnějších hranic, přijatého Radou EU v roce 2002 a rozhodnutí č. 574/2007/ES.

Komplementarita jednotlivých akcí

V rámci problematiky ochrany vnějších hranic budou navržené akce spolufinancované z Fondu na ochranu vnějších hranic doplněny akcí zaměřenou na zvýšení rychlosti a bezpečnosti odbavení cestujících na mezinárodních letištích (e-Gate), která bude spolufinancována ze strukturálních fondů EU. Výše uvedené akce jsou svým charakterem specifické, a nedojde proto k duplicitě financování ze zdrojů EU.

4.2 Vízová politika a konzulární spolupráce

Návrh na vytvoření školicího pracoviště je v plném souladu se Schengenským katalogem doporučení – nejlepší praxe, který upravuje tuto oblast v části Školení a odborná příprava.

Záměr vytvořit Vízový informační systém (VIS) je plně v souladu se záměrem unijních orgánů. Nezbytný právní rámec pro zahájení prací na tomto projektu je obsažen v rozhodnutí Rady Evropské unie ze dne 08. 06. 2004 č. 2004/512/ES.

Záměr zvýšit bezpečnost konzulárních vízových úseků ZÚ je v souladu se závěry schengenských hodnocení.

4.3 Vzdělávací programy

Plán rozvoje vzdělávacího systému SPŠ MV v Holešově je zaměřen na plnění priorit Common Core Curriculum – zejména modulu pro vzdušné hranice s cílem vytvořit moderní didaktický systém, ve kterém bude naplněna strategie výuky související s cizineckou problematikou zaměřenou na ochranu vnější schengenské hranice.

SPŠ MV v Holešově při tvorbě vzdělávacích programů úzce spolupracuje s PČR ŘS CPP, Policejním prezidiem a Odborem vzdělávání a správy resortního školství Ministerstva vnitra. Tento postup zaručuje provázanost vzdělávacích programů s potřebami policejní praxe a duplicita financování je tak zcela vyloučena. Obsah modulů CCC schválených Agenturou Frontex byl zahrnut do výuky cizinecké problematiky.

4.4 Přehled činností v ČR financovaných v rámci programu PHARE/Transition facility

Následujících projektů, které byly zaměřeny na přípravu na vstup ČR do EU, se účastnily příslušné útvary, které se v České republice podílí na kontrole hranic:

PROJEKTY PHARE

Rozvoj hraniční kontroly a postupů v oblasti migrace a azylu (2003–2004). Projekt byl realizován společně s odborem azylové a migrační politiky MV (OAMP) ve spolupráci s ŘSCPP. Celkový rozpočet byl 0,65 mil. eur.

Schengenský informační systém a ochrana hranic (2003). Projekt realizovalo OAMP, kriminální a pořádková policie. Celkový rozpočet byl 5,8 mil. eur. Projekt byl zaměřen především na pořízení technického vybavení.

Zlepšení ochrany hranic (2003–2005). Tento projekt realizovalo ŘSCPP společně s OAMP a týkal se dodávky zařízení pro službu cizinecké a pohraniční policie (mobilní termovize, termokamery, audiovizuální techniky). Celkový rozpočet projektu byl 6,85 mil. eur.

OSTATNÍ

Twinningový projekt Boj proti obchodu s lidmi (2003–2005). Tento projekt realizoval odbor bezpečnostní politiky ve spolupráci s ŘSCPP, OPK MV, MS a Státním zastupitelstvím. Týkal se školení zástupců příslušných orgánů a nákupu vybavení pro policii.

Transition Facility – Posílení vzdušných hranic (2005). Projekt se týká školení v profilaci a vedení pohovorů a realizuje ho ŘSCPP. Celkový rozpočet je 165.000 eur.

Norský finanční mechanismus – Vybudování kanceláře NC Sirene (2008). Projekt realizuje Policejní prezidium, Odbor mezinárodní policejní spolupráce. Celkový rozpočet je 515.000 eur.

Navrhované akce spolufinancované z Fondu pro vnější hranice budou doplněny akcí zaměřenou na urychlení a posílení bezpečnosti odbavování cestujících na mezinárodních letištích (5 hlavních letišť) – Projekt e-Gate, který bude spolufinancován ze strukturálních fondů EU. Projekt realizuje ŘSCPP. Výstupem uvedeného projektu bude pořízení automatizovaného systému odbavování cestujících u neschengenských letů, držitelů elektronických pasů. Projekt bude realizován v letech 2008–2010. Celkový rozpočet projektu je 6,6 miliónů eur.

4.5 Koordinace a slučitelnost

Aby se projekty jednotlivých opatření nepřekrývaly s jinými nástroji Společenství, bude odpovědný orgán v rámci hodnotícího procesu při provádění formální a věcné kontroly projektů důsledně posuzovat možné individuální přesahy předloženého projektu do jiných fondů Společenství (např. ve vztahu ke Strukturálním fondům). V takovém případě MV povede ve věci projektu jednání s konkrétním odpovědným orgánem a takový projekt bude vyřazen a nebude v rámci FVH realizován.

Proto, aby nebyly přesahy projektů FVH a jejich duplicitní financování v rámci fondů Společenství možné, MV rovněž přijme administrativní opatření (např. projektová žádost bude zahrnovat dotaz, zda na tentýž projekt nebudou použity finanční prostředky z EU). V takovém případě nebude možné projekt podpořit.

Odpovědný orgán rovněž učiní i další právní, organizační a kontrolní opatření k vyloučení duplicit financování – závazek čerpání pouze z jednoho zdroje EU bude součástí uzavřené smlouvy s realizátorem projektu. Odpovědný orgán bude plnění tohoto závazku průběžně kontrolovat podle předem stanoveného věcného a časového harmonogramu a v případě podezření přijme potřebná opatření.

5. RÁMEC PRO UPLATŇOVÁNÍ STRATEGIE

5.1 Zveřejnění programu

Víceletý program bude po schválení Evropskou Komisí zveřejněn na webových stránkách Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz).

Financování z Fondu pro vnější hranice bude jednoznačně viditelné u všech aktivit spojených s činnostmi financovanými v rámci programu.

5.2 Zvolený přístup pro uplatňování zásady partnerství

Odpovědný orgán, který řídí tvorbu víceletých programů, zorganizoval v roce 2007 několik schůzek s dotčenými odbory. Před první schůzkou byl odeslán oběžník s žádostí o jmenování kontaktní osoby pro problematiku FVH.

Kromě OAMP MV se schůzek, kde se probíraly priority a cíle FVH na období 2007–2013, aktivně účastnili také zástupci ŘSCPP, Policejního prezidia, Ministerstva zahraničních věcí, Střední policejní školy v Holešově Police a provozovatelé letišť.

VÍCELETÝ PROGRAM 2007–2013
Fond pro vnější hranice – Česká republika

Pokud jde o princip partnerství, na tvorbě víceletých programů pro roky 2007 a 2008 se podílely odbory, které se zabývají realizací opatření souvisejících s FVH. I nadále bude probíhat pravidelná spolupráce – v rámci ad hoc vytvořené pracovní skupiny složené ze zástupců příslušných odborů.

6. ORIENTAČNÍ FINANČNÍ PLÁN

6.1 Příspěvek Společenství

6.1.1 Tabulka

Víceletý program – návrh finančního plánu Tabulka č. 1: Příspěvek Společenství								
Členský stát: Český republika								
Fond: Fond vnějších hranic								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	CELKEM
Priorita 1	52 500,00	685 000,00	800 000,00	0,00	470 000,00	1 300 000,00	1 700 000,00	5 038 750,00
Priorita 2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorita 3	120 000,00	175 000,00	185 200,00	185 200,00	190 000,00	190 000,00	190 000,00	1 226 900,00
Priorita 4	1 425 000,00	674 238,85	832 811,00	1 698 840,00	1 794 720,00	2 087 880,00	3 225 560,00	11 707 549,85
Priorita 5	207 613,72	125 000,00	186 829,00	187 760,00	210 000,00	235 000,00	265 000,00	1 385 952,72
Technická pomoc	168 000,00	154 000,00	183 160,00	188 200,00	142 280,00	190 120,00	255 440,00	1 281 200,00
CELKEM	1 973 113,72	1 813 238,85	2 188 000,00	2 260 000,00	2 807 000,00	4 003 000,00	5 636 000,00	20 640 352,57

6.1.2 Poznámky k číselným údajům/trendům

Pro stanovení výše alokace na jednotlivé priority jsme vycházeli z požadavků jednotlivých věcných útvarů, které se podílely na přípravě víceletého programu a které jsou přímo odpovědné za problematiku, jež věcně spadá do fungování FVH. Tyto jsou schopné nejlépe objektivně stanovit, kterou oblast, prioritu a konkrétní aktivitu je nutné finančně podpořit. Na základě těchto finančních požadavků a na základě předběžných alokací stanovených Evropskou komisí na celé víceleté období 2007–2013 byly prostředky cíleně proporcionalně rozděleny mezi jednotlivé priority.

Alokace jednotlivých priorit proporcionalně porostou v závislosti na růstu alokace přidělené ze strany Evropské komise.

VÍCELETÝ PROGRAM 2007–2013
Fond pro vnější hranice – Česká republika

6.2 Celkový finanční plán

6.2.1 Tabulka

Víceletý program – návrh finančního plánu								
Tabulka č. 2: Celkový finanční plán (s započtenou technickou pomocí)								
Členský stát: Český republika								
Fond: Fond vnějších hranic								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	CELKEM
Příspěvek Společenství	1 973 113,72	1 813 238,85	2 188 000,00	2 260 000,00	2 807 000,00	4 003 000,00	5 636 000,00	20 640 352,57
Veřejné spolufinancování	601 704,57	553 079,62	668 280,00	690 600,00	888 240,00	1 270 960,00	1 793 520,00	6 453 050,86
Soukromé spolufinancování								
CELKEM	2 574 818,29	2 366 318,47	2 856 280,00	2 950 600,00	3 695 240,00	5 273 960,00	7 429 520,00	27 093 403,42
Příspěvek Společenství v %	76,63%	76,63%	76,60%	76,59%	75,96%	75,90%	75,86%	76,18%

Víceletý program – návrh finančního plánu								
Tabulka č. 3: Celkový finanční plán (bez započtení technické pomoci)								
Členský stát: Český republika								
Fond: Fond vnějších hranic								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	CELKEM
Příspěvek Společenství	1 805 113,72	1 659 238,85	2 004 840,00	2 071 800,00	2 664 720,00	3 812 880,00	5 380 560,00	19 359 152,57

VÍCELETÝ PROGRAM 2007–2013
Fond pro vnější hranice – Česká republika

Veřejné spolufinancování	601 704,57	553 079,62	668 280,00	690 600,00	888 240,00	1 270 960,00	1 793 520,00	6 453 050,86
Soukromé spolufinancování								
CELKEM	2 406 818,29	2 212 318,47	2 673 120,00	2 762 400,00	3 552 960,00	5 083 840,00	7 174 080,00	25 812 203,42
Příspěvek Společenství v %	75,00%	75,00%	75,00%	75,00%	75,00%	75,00%	75,00%	75,00%

6.2.2 Poznámky k číselným údajům

Tabulka č. 2 představuje celkový finanční plán se započtením technické pomoci, z tohoto důvodu poměr příspěvku Společenství k celkovým plánovaným prostředkům na projekty včetně spolufinancování nemůže vyjít 75 %, ale 76,85 %. Tabulka č. 3 pak představuje celkový finanční plán pro jednotlivé projekty, tj. bez započtení technické pomoci určené pro odpovědný orgán. Poměr celkových plánovaných prostředků na projekty k příspěvku Společenství odpovídá 75 %.

Výše příspěvků pro roční programy 2007–2013 je pouze orientačním odhadem příspěvků, které ES poskytne členským státům pro účely přípravy víceletého programu 2007–2013. Každý roční příspěvek bude přijat jediným rozhodnutím ES a bude záviset na měnící se situaci v oblasti vnějších hranic a výsledných změnách statistických údajů potřebných pro výpočet ročních příspěvků dle analýzy rizik vypracované agenturou Frontex. V souladu s pravidly upravujícími výši příspěvku Společenství (článek 16, odst. 4 rozhodnutí č. 574/2007/ES) je Česká republika povinna zajistit financování 25 % z celkové výše příspěvku pro konkrétní roční program ze státního rozpočtu. Prostředky představující národní příspěvek na spolufinancování budou přiděleny ze schváleného limitu příslušné kapitoly MV na daný rozpočtový rok. Díky odložení začátku implementace ročního programu 2007 bude spolufinancování ČR na roční program 2007 zajištěno ze státního rozpočtu ČR pro rok 2008. Financování činností v rámci ročních programů víceletého programu bude zajištěno ze 75 % ze způsobilých výdajů z prostředků Fondu pro vnější hranice a z 25 % ze způsobilých výdajů ze státního rozpočtu ČR. V souladu s pravidly EU budou výdaje na činnosti technické pomoci financovány až do výše 100 % z prostředků Fondu pro vnější hranice.

7. ZKRATKY

ACT	Centre for Border Guard Training (Školící středisko pro pohraniční stráž)
C.SIS	Schengenský informační systém „Centrální část“
CCI	Common Consular Instructions (Společné konzulární instrukce)
CIS	Cizinecký informační systém
CIS-ENO	Cizinecký informační systém – Evidence nežádoucích osob
CS-VIS	Vízový informační systém „Centrální část“
DOTAZY	(QUERIES) informační systém
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EVC	Databáze příslušníků třetích zemí podléhajících vízové povinnosti vedená na Ministerstvu zahraničních věcí
EVIC 2	Databáze příslušníků třetích zemí podléhajících vízové povinnosti vedená na Ředitelství služby cizinecké policie
FADO	False and Authentic Documents Online (Falšované a pravé doklady online)
Kč	Koruna česká
KO	Odbor konzulárních činností (Konzulární odbor)
MV CR	Ministerstvo vnitra
MVP/RVH	Systém modernizace vízového procesu/záznamy o držitelích víz
MZV ČR	Ministerstvo zahraničních věcí
OSŘI	Odbor systémového řízení a informatiky
ŘSCP	Ředitelství služby cizinecké policie
ŘSCPP	Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie (bývalý název)
SCP	Služba cizinecké policie
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
VIS	Vízový informační systém
VISION	Visa Inquiry Open-Border Network – konzultační síť pro vízový proces
ZOP	Základní odborná příprava
ZÚ	Zastupitelské úřady